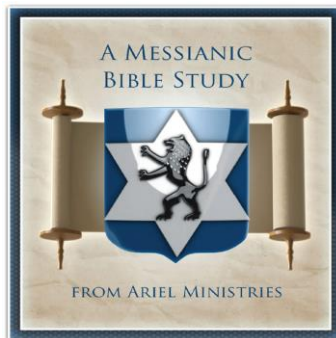

המלאכים שסרחו (השדים)

(דמונולוגיה)

ד"ר ארנולד פרוכטנבאום

www.ariel-israel.org.il

המלאכים שסרחו (השדים)

(דמונולוגיה)

ד"ר ארנולד פרוכטנבאום

DEMONOLOGY: THE DOCTRINE OF FALLEN ANGELS

Dr. Arnold Fruchtenbaum

תוכן העניינים

5.....	הקדמה
5.....	תפיסות שגויות
6.....	I. קיומם של שדים / רוחות טמאות
6.....	א. כל מחברי הברית החדשה מלמדים על קיומם
6.....	ב. הדברים שלימד ישוע ומעשיו מלמדים על קיומם
7.....	ג. תלמידי ישוע הכירו בקיומם
7.....	II. שמות השדים / הרוחות הטמאות
7.....	א. השמות בתנ"ך
8.....	ב. השמות בברית החדשה
8.....	1. שמות בעלי שורש יווני משותף
8.....	2. שמות שמכילים את המילה "רוח"
9.....	3. מלאכים
9.....	4. אבדון
9.....	III. אישיותם של השדים / הרוחות הטמאות
9.....	א. אינטלקט - יכולת חשיבה
9.....	ב. רגשות
9.....	ג. רצון
9.....	ד. כינויי גוף
10.....	IV. מוצאם של השדים
10.....	א. מוצאם של השדים החופשיים
10.....	1. שדים ומלאכים שסרחו ונפלו מהשמים הם היינו הך
11.....	2. ההשלכות של נפילת השטן על המלאכים
11.....	ב. מוצאם של השדים הנתונים במאסר
11.....	1. שדים במאסר זמני
12.....	2. שדים שאסורים לצמיתות
17.....	V. מספרם של השדים
18.....	VI. סדר המעמדות של השדים
18.....	VII. מאפייני השדים
18.....	א. טבעם
18.....	ב. כוחם
19.....	ג. המוסריות שלהם
19.....	VIII. מעשי השדים
19.....	א. פעילות דמונית היסטורית
20.....	ב. פעילויות דמוניות כלליות
21.....	ג. פעילויות דמוניות ספציפיות
22.....	ד. פעילויות דמוניות בתחום האוקאלט

22.....	1. המילים היווניות.....
22.....	2. היבטים של עולם האוקאלט.....
23.....	3. מאפייני האוקולטיזם.....
23.....	4. המלכודות של האוקולטיזם.....
25.....	5. כתבי הקודש והאוקולטיזם.....
25.....	6. העיסוק באוקולטיזם.....
25.....	IX. שליטה דמונית.....
25.....	א. הגדרה של שליטה דמונית.....
25.....	1. מילת המפתח אחוזי שדים / בשליטת שד / Daimonizomai
26.....	2. המינוח "יש בו שד".....
26.....	3. הגדרה.....
26.....	4. ההבדלים.....
27.....	5. האם שדים יכולים לשלוט במאמין המשיחי?.....
35.....	X. השדים והמאמין המשיחי.....
35.....	א. השדים מתנגדים לקדושים.....
35.....	ב. אלוהים משתמש בשדים.....
35.....	ג. השדים הובסו בצלב.....
35.....	ד. על המאמינים מוטלת אחריות.....
36.....	XI. פעילויות עתידיות של השדים.....
36.....	א. הקהילה.....
37.....	ב. הצרה הגדולה.....
37.....	1. פלישות של שדים.....
37.....	2. פולחן לשדים.....
37.....	3. ריתוק השדים לתחום מסוים.....
37.....	4. מלחמת גוג ומגוג (הר מגדון).....
37.....	XII. סופם של השדים.....
37.....	א. המילניום.....
38.....	ב. השמים החדשים והארץ החדשה.....

**"לְבָשׁוּ אֶת מְלֹא נֶשֶׁק הָאֱלֹהִים לְמַעַן תּוּכְלוּ לַעֲמֹד נֶגְדַּ נְכָלֵי הַשָּׁטָן;
כִּי לֹא עִם בְּשָׂר־וָדָם מִלְחָמָה לָנוּ, אֲלָא עִם רְשִׁיטוֹת וּשְׂרָרוֹת, עִם
מוֹשְׁלֵי חֲשֶׁכֶת הָעוֹלָם הַזֶּה, עִם כּוֹחוֹת רוּחָנִיִּים רָעִים בְּשָׁמַיִם".**

(אפסים ו 11-12)

הקדמה

המילה היוונית daimonia משמשת כ-60 פעמים בברית החדשה; 19 פעמים בצורת יחיד ו-42 פעמים בצורת רבים. "דמונולוגיה" היא הדוקטרינה על אודות ה"דמונים", כלומר השדים - המלאכים שסרחו וחטאו.

תפיסות שגויות

קיימות חמש תפיסות שגויות בנוגע לשדים שראוי לציין בתחילת הדיון על הנושא. בהמשך נבחן את מה שנאמר בכתבי הקודש על שדים (הנקראים גם רוחות רעות / טמאות) וזה יבהיר מדוע תפיסות אלה הן שגויות. בשלב זה נסתפק במנייתן.

הגישה השגויה הראשונה היא שהשדים פשוט אינם קיימים. זו, כמובן, השקפתם של מי שמתייחסים לכתבי הקודש מתוך גישה נטורליסטית וסקפטית, וכן השקפתם של רוב הלא-מאמינים.

השנייה היא שהשדים אינם ישויות בעלות אישיות אלא כוחות רשע חסרי אישיות. במילים אחרות, הם רק השפעות או כוחות ולא ישויות בעלות אישיות.

השלישית היא שהשדים אחראים לכל חטא. זו השקפה שגויה שלעיתים קיימת גם בקרב מאמינים, הסבורים שכל חטא שהם עושים נגרם בגלל שד כלשהו או בגלל השטן ולכן רבים אומרים "השטן גרם לי לעשות את זה". לפעמים, כמובן, השטן אכן עלול לגרום למישהו "לעשות את זה", אבל ברוב המקרים, האדם עצמו אחראי למעשיו ואין להטיל את האחריות על השטן או השד.

הרביעית מלמדת שהשדים אחראים לחולי גופני על כל צורתיו. אמנם יש מחלות גופניות הנגרמות על ידי שדים, אבל לא כולן.

השקפה שגויה חמישית היא שהשדים אחראים למחלות נפש על כל צורתיהן. שוב, אכן יש מחלות נפש הנגרמות על ידי שדים, אבל לא כולן.

אלה הן חמש השקפות שגויות בנוגע לשדים. כעת נעבור להתעמקות באמת הנגלית בכתבי הקודש בנוגע לנושא זה.

א. קיומם של שדים / רוחות טמאות

האם כתבי הקודש מלמדים שהשדים קיימים? התשובה חיובית, וניתן לראות זאת בשלוש דרכים.

א. כל מחברי הברית החדשה מלמדים על קיומם

כל מחברי הברית החדשה מזכירים את קיומם של שדים / רוחות טמאות, מלבד מחבר האיגרת אל העברים אשר לא הזכיר שדים אך הזכיר את השטן, ראש השדים.

מתי מזכיר שדים בבשורה על שמו: ד 24; ח 16, 28, 31, 33; ט 32-34; יא 18; יב 22, 24; טו 22; יז 18.

מרקוס מזכיר שדים בבשורה על שמו: א 32, 34; ג 15, 22; ו 13; ז 26, 30; ט 38; טז 9.

לוקס כתב שניים מספרי הברית החדשה והוא מזכיר בשניהם את השדים. בבשורה על שמו מוזכרים שדים ב: ד 33; ז 33; ח 2, 27, 35, 36, 38; ט 1, 49; יא 14-15. בספר מעשי השליחים הוא מזכיר אותם ב: ה 16; ח 7; טז 16-18; יט 12-16.

יוחנן כתב חמישה ספרים הכלולים בברית החדשה, והוא מזכיר שדים בשלושה מהם: בשורת יוחנן ח 48-49, 52; י 20-21; איגרת יוחנן הראשונה ד 1-3; ספר ההתגלות ח 10-11; ט 21-22; יב 7, 9; טז 13-14; יח 2.

שאול, שכתב את רוב ספרי הברית החדשה, מזכיר שדים בשלושה מהם: באיגרת הראשונה לקורינתים י 20-21; אפסים ו 12; האיגרת הראשונה לטימותיאוס ד 1.

יעקב מזכיר שדים ב: ב 19; ג 15.

פטרוס מזכיר אותם באיגרתו השנייה ב 4.

יהודה מזכיר אותם בפסוק 6 באיגרתו.

אם כן, כל אחד ממחברי הברית החדשה מזכיר שדים במקום כלשהו בכתביו, מלבד המחבר האלמוני של האיגרת אל העברים. יחד עם זאת, מחבר זה הזכיר את השטן, ואם הוא האמין בקיומו של השטן, ברור מאליו שהאמין גם בקיומם של שדים.

ב. הדברים שלימד ישוע ומעשיו מלמדים על קיומם

הדרך השנייה להראות שכתבי הקודש מלמדים שהשדים קיימים היא העובדה שישוע הכיר בקיומם בשתי דרכים.

ראשית, הוא לימד שהם אכן קיימים (מתי ז 22; י 8; יב 27-28; כה 41; מרקוס ז 29; טז 17; לוקס י 20; יא 18-20; יג 32). שנית, ברור שהוא הכיר בקיומם מפני שהוא גירש שדים / רוחות טמאות (מתי יב 22-29; מרקוס א 39; ה 1-20; לוקס ד 35, 41; ח 29-33; ט 42; יא 14). אין ספק שישוע הכיר בקיומם של שדים. הדבר עולה בבירור הן מדבריו והן ממעשיו.

ג. תלמידי ישוע הכירו בקיומם

תלמידי ישוע - שנים עשר השליחים ויתר התלמידים כאחד - הכירו בקיומם של שדים. מתי י 1 מעיד שקבוצת השליחים הכירה בקיומם, ומחוץ לקבוצה זו, שבעים התלמידים גם הכירו בקיומם (לוקס י 17).

אם כן אין ספק שכתבי הקודש מלמדים בבירור על קיומם של שדים.

ו. שמות השדים / הרוחות הטמאות

כתבי הקודש מתייחסים לשדים בכמה שמות. נבחן נושא זה לפי שתי קטגוריות - שמות בתנ"ך ושמות בברית החדשה.

א. השמות בתנ"ך

התנ"ך משתמש בשנים עשר שמות בהתייחסו לשדים.

1) הם נקראים **מְלָאכֵי רָעִים** (תהילים עח 49), שכן, כשם כן הם. משמעות המילה "מלאך" היא שליח, ואלו הם שליחי השטן הרשע, הרע.

2) הם נקראים **בְּנֵי הָאֱלֹהִים**. בכל מקום שבו נעשה שימוש בצירוף זה בתנ"ך, הוא תמיד מתייחס למלאכים. לעיתים הוא מתייחס למלאכים טובים, אך אפשר שיתייחס גם למלאכים הרעים, כלומר לשדים (בראשית ו 2, 4).

3) השם השלישי המופיע בתנ"ך הוא **שָׁדִים**. שורש המילה שד"ד ומשמעות הפועל היא לגבור על-, להכריע, להשתרר; או שמקורה בשורש שו"ד המצביע על שמד, הרס וגזל.¹ שם זה מופיע בדברים לב 17 ובתהילים קו 37 והוא מצביע על שאיפתו של השד לשלוט באדם, מבפנים, בכך שהוא שוכן בתוכו, או על ידי שליטה בו ובמעשיו מבחוץ.

4) הם נקראים בתנ"ך גם **שְׁעִירִים**, והכוונה לשדים בעלי צורה של עז, שעיר. כפי שנראה בהמשך, לשדים יש מאפיינים של בעלי חיים. חלקם בעלי צורה של עז / שעיר, ואלה מכונים **שְׁעִירִים**. אין זה מקרה שרבות מהקבוצות שסוגדות לשטן משתמשות בסמליהן בראש של עז. שם זה משמש בויקרא יז 7; דברי הימים ב' יא 15; ישעיהו יג 21; לד 14.

5) בתנ"ך מופיע גם השם **לילית**, המתייחס לשד של הלילה (ישעיהו לד 14).

6) כינוי נוסף המופיע בתנ"ך הוא **רוח רָעָה** (שמואל א' טז 14-16, 23; יח 10; יט 9), אשר מדגיש מה הוא השד מעצם טבעו. מדובר ביצור רוחני, אבל הוא יצור רוחני רע, שסרח וחטא.

7) הכינוי **רוח שָׁקֵר** (מלכים א' כב 21-23), מצביע על מהותם של השדים: הם שקרנים והכזב מאפיין אותם.

¹ ראה ערכים "שד" ו"שדד" במילון התנ"ך מאת יהושע שטיינברג, וערכים "שד" ו"שוד" (7700 ו-7736) במילון המילים העבריות של התנ"ך מאת ג'יימס סטרונג: James Strong, Dictionary of the Hebrew Bible.

8) יש בתנ"ך התייחסות לִדְעָנִי - מי שעוסק בכישוף, ספיריטואליזם ודברים מסוג זה ומתקשר דרך שד מסוים שידוע-מוכר לו והם פועלים בשיתוף פעולה (דברים יח 11; ישעיהו ח 19; יט 3).

9) שם נוסף הוא גִּד שמשמעותו "מזל, אושר וברכה". זהו שד המזל המוזכר בישיעיהו סה 11.

10) בישיעיהו סה 11 מופיע גם השם מְנִי שמשמעותו "גורל".

11) בתהילים צו 5 כתוב כִּי-כָל-אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים. מאחורי עבודת אלילים נמצאת פעולתם של שדים, והשדים שמעורבים במיוחד בעבודת אלילים נקראים אֱלִילִים.

12) בתהילים צא 6 מופיע השם קָטֵב, שמשמעותו כיליון, מגיפה קטלנית, והוא מיוחס לשדים המעורבים בחורבן ושמד.

ב. השמות בברית החדשה

השמות המופיעים בברית החדשה מתחלקים לארבע קטגוריות.

1. שמות בעלי שורש יווני משותף

הקטגוריה הראשונה היא השמות המכילים את השורש היווני daimon המתורגם באנגלית ל-demon ומשמעותו היא "תבונה". השדים הם יצורים אינטליגנטיים, ומילים המכילות שורש זה ביוונית משמשות שבעים ותשע פעמים בברית החדשה.

שש צורות התפתחו ממילת השורש הבסיסית daimon. הראשונה היא daimon (מתי ח 31) שמשמעותה "כוח רע". השנייה היא daimonion. זו המילה הכי בסיסית לשד (demon) והיא מופיעה 63 פעמים, לדוגמה, בלוקס ד 33. צורה שלישית של השורש היא daimoniodes שמשמעותה "של שדים" והיא משמשת פעם אחת (יעקב ג 15). צורה רביעית היא daimonizomai שמשמעותה "להיות נשלט / אחוז על ידי שד מבפנים". היא משמשת בכתובים 13 פעמים, לדוגמה, במתי ד 24. הצורה החמישית היא deisidaimonesteros שמשמעותה "לכבד ולירוא מאוד את השדים". היא מדגישה את עולם האוקאלט (ראה להלן בסעיף VIII) ומופיעה פעם אחת בברית החדשה (יְרָאֵי אֱלֹהוֹת. מעשי השליחים יז 22). הצורה השישית היא deisdamonis ומשמעותה "סגידה לשדים". גם היא קשורה קשר הדוק לעולם האוקאלט ומופיעה פעם אחת (מעשי השליחים כה 19).

2. שמות שמכילים את המילה "רוח"

הקטגוריה השנייה של שמות השדים הם השמות המכילים את המילה "רוח". מילה זו משמשת 46 פעמים בהקשר לשדים, וקיימים חמישה שמות שונים. הראשון הוא "רוח רעה" (לוקס ז 21; מעשי השליחים יט 12-16). שנית, "רוח טומאה / רוח טמאה" (מתי י 1; יב 43; מרקוס א 27; ג 11; ה 13; מעשי השליחים ה 16; ח 7; ההתגלות טז 13). השם השלישי הוא "רוח רעה יותר" (לוקס יא 26). השם הרביעי הוא "רוח מתעה" (הראשונה לטימותיאוס ד 1). השם החמישי משלב "רוח" ו"שד" כ"רוחות השדים" (ההתגלות טז 14).

3. מלאכים

קטגוריית שמות שלישית היא "מלאכים". "מלאך" פירושו "שליח", ושדים מכונים "מלאכים" מפני שהם גם שליחים - מלאכי השטן (מתי כה 41; ההתגלות יב 7-9).

4. אבדון

הקטגוריה הרביעית היא השם **אבדון**. זהו שמו של שד התהום, ככתוב בספר ההתגלות ט 11. ביוונית שמו "אפוליון", ומשמעותו שמד, הרס, אבדון.

III. אישיותם של השדים / הרוחות הטמאות

"האם השדים הם רק כוחות או השפעה חסרי אישיות, או שכתבי הקודש מלמדים שהם ישויות בעלות אישיות?" לאישיות יש שלושה מאפיינים: אינטלקט, רגשות ורצון. אם אפשר להוכיח שלדבר מה יש את שלושתם, הרי שה"משהו" הזה הוא בעל אישיות, הוא "מישהו".

א. אינטלקט - יכולת חשיבה

"האם השדים הם בעלי אינטלקט - יכולת חשיבה?" התשובה היא "כן". הדבר ניכר בשישה אופנים: ראשית, השדים יודעים מי הוא ישוע (מרקוס א 24). שנית, הם יודעים מה יהיה גורלם (מתי ח 28-29). שלישית, השדים הכירו את ישוע ואת שאול (מעשי השליחים טז 17-16; יט 15). רביעית, הם יודעים שהאלוהים אחד הוא (יעקב ב 19). חמישית, יש להם מערכת דוקטרינות כוזבת (הראשונה לטימותיאוס ד 3-1). שישית, ביכולתם לתקשר בדיבור (לוקס ד 34-35, 41; ח 28-31). ברור בהחלט שהשדים הם ישויות בעלות אינטלקט.

ב. רגשות

"האם לשדים יש רגשות?" התשובה היא "כן". ניתן לראות זאת בשתי דרכים: ראשית, הם רגזנים ותוקפנים (מתי ח 28). שנית, הם חשים פחד (מתי ח 29; יעקב ב 19). אם כן השדים הם בעלי רגשות - התכונה השנייה המאפיינת אישיות.

ג. רצון

"האם לשדים יש רצון משלהם?" ושוב, התשובה היא "כן". זה ניכר בשלוש דרכים: ראשית, הם מפצירים ומתחננים (מתי ח 31; לוקס ח 32). שנית, הם מצייתים למצוות ופקודות (מרקוס א 27; לוקס ד 35-36). שלישית, ביכולתם לבחור לעזוב את האדם, לחפש מקום חדש להשתכן בו או לחזור למקום משכנם הקודם (מתי יב 43-45). כל אלה הן פעולות המעידות על קיומו של רצון.

אם כן, השדים הם בעלי שלושת הגורמים המאפיינים אישיות - אינטלקט, רגשות ורצון, מכאן שהם ישויות בעלות אישיות.

ד. כינויי גוף

קיימת דרך נוספת להוכיח שהשדים הם ישויות בעלות אישיות. כאשר הברית החדשה מדברת על שדים היא משתמשת בכינויי גוף. אין אף פעם התייחסות לשד כאל עצם דומם או בעל מין דקדוקי נייטרלי (בצורה הדקדוקית היוונית המקבילה ל-it באנגלית), מה שהיה אך

טבעי אילו הם היו רק כוחות או מעין האצלה אנרגטית. הטקסט משתמש בכינויי גוף כגון "אני, לי, אותי, אותנו, הם, אותנו" בכל הנוגע לשדים (מרקוס ה 6-13; לוקס ח 28-30).

כינויי הגוף האלה, בנוסף לאינטלקט, לרגשות ולרצון, מצביעים בבירור על כך שהשדים הם ישויות אמיתיות בעלות אישיות.

IV. מוצאם של השדים

בדיון זה נחוץ להבחין בין שדים חופשיים לבין שדים שנתונים במאסר. בסופו של דבר, לכל השדים מוצא משותף - הם מלאכים שמרדו יחד עם השטן ונפלו יחד איתו כאשר נפל מהשמים. כל השדים היו בתחילה חופשיים, אבל חלקם הוכנסו מאז למאסר. לכן נחוץ להצביע על ההבדל הזה.

א. מוצאם של השדים החופשיים

1. שדים ומלאכים שסרחו ונפלו מהשמים הם היינו הך

כדי להבין מה הוא מקורם של השדים החופשיים יש צורך להכיר בכך ששדים ומלאכים שסרחו ונפלו הם היינו הך ואינם שייכים לשתי קטגוריות נפרדות. ניתן לראות שהם אותו הדבר בחמש דרכים.

א) קשר זהה עם השטן

הראיה הראשונה היא שנאמר על שני סוגי השדים שיש להם קשר דומה עם השטן, אשר בא לידי ביטוי בארבע אופנים. ראשית, השטן, שהינו מלאך, נקרא שר השדים (מתי יב 24). כלומר, אלה שהולכים אחריו - השדים - גם הם מלאכים. שנית, לשטן כפופים מלאכים אשר מסודרים לפי רשויות ושררות (אפסים ו 11-12), והגיוני ביותר להניח שמדובר בשדים. שלישית, הם נקראים מלאכיו של השטן (מתי כה 41), וסביר ביותר להניח שהם שדים. רביעית, הם נקראים מלאכיו של התנין הגדול, הנחש הקדמוני הנקרא מלשין ושטן, המתענה את כל תבל (ההתגלות יב 7-9), כלומר, שדים. מובאות אלה מראות שהמלאכים שסרחו והשדים מתוארים כבעלי התייחסות דומה לשטן, ומכאן שקיימת ביניהם זהות.

ב) ישויות בעלות מהות זהה

המלאכים שסרחו והשדים הם בעלי מהות משותפת: שניהם ישויות רוחניות.

ג) אותן פעילויות

הפעילות של השדים וגם של המלאכים שסרחו דומה – הם מבקשים להיכנס לתוך בני האדם, והם נלחמים בבני האדם ובאלוהים. אותו הדבר נאמר על מלאכים שסרחו (ההתגלות ט 1-2, 11, 13-15) וגם על שדים (שם, ט 3-10, 16-21).

ד) אותו מקום משכן

המלאכים שסרחו והשדים שוכנים בקפירת הבנינים, בשמי האטמוספירה (אפסים ב 2; ו 12; ההתגלות יב 7-12).

ה) המונחים משמשים לחלופין בכתבי הקודש

הראיה החמישית לכך ששדים ומלאכים שסרחו הם היינו הך היא בעובדה שבטקסטים שבכתבי הקודש ניתן למצוא שמדובר על מלאכים שסרחו או על שדים, אך לא על שניהם זה לצד זה. אין ולו פסוק אחד שמזכיר מלאכים שסרחו ושדים בו-זמנית.

כדי להבין מה הוא מוצאם של השדים החופשיים, יש לזכור שמלאכים שסרחו ושדים הם היינו הך. כאשר זה מובן, ניתן להבין גם את מקורם. השדים החופשיים, שהם המלאכים שסרחו, מקורם בעת נפילת השטן - הם המלאכים שחטאו ונפלו ממרום יחד איתו.

2. ההשלכות של נפילת השטן על המלאכים

יחזקאל כח 11-19 מתאר את נפילת השטן, שחטא "ברוב רכולתו" (ראה פסוק 16). הוא הלך ממלאך למלאך (כמו רוכל שהולך הנה והנה כדי לסחור) ברצותו להבטיח לעצמו את נאמנותם, והכפיש את שם אלוהים (הלך רכיל, הוציא את דיבתו רעה). חלק מהמלאכים הותעו על ידי השקר השטני: שהוא ישיג את חמשת מאוייו, כולל רצונו להיות כאלוהים, באומרו **אֲדַמָּה לְעֵלְיוֹן** (ישעיהו יד 12-14). רק חלק מהמלאכים השתכנעו מטענת השטן, אבל רובם לא השתכנעו. אלה שהשתכנעו הם המלאכים שהושלכו יחד איתו ממרום. אלה הם כעת השדים החופשיים, עושי דברו של השטן.

כתוצאה מכך, מלאכים אלה איבדו את קדושתם המקורית. שנית, הם הפכו להיות מושחתים בטבעם ובמעשיהם, כפי שמעידים שמות שונים של שדים המוזכרים בתנ"ך ובברית החדשה. שלישית, מלאכים אלה הפכו להיות השדים של השטן.

ב. מוצאם של השדים הנתונים במאסר

בדיון על מוצאם של השדים הנתונים במאסר יש להצביע על שתי קטגוריות שונות: שדים הנמצאים במאסר זמני ואלה האסורים לצמיתות.

1. שדים במאסר זמני

חלק מהשדים נתונים במאסר זמני לאחר שגורשו מאדם שבו הם שכנו. השד **לְגִיֹן** המוזכר בלוקס ח 30 לא רצה להישלח אל מקום המאסר, לתהום, וביקש מישוע שירשה לו להיכנס לתוך החזירים. ישנם שדים שנאסרים זמנית לאחר שגורשו, ומשוחררים מאוחר יותר.

רבים אחרים אסורים כעת זמנית אבל ישוחררו בעת תקופות משפט ספציפיות בימות "הצרה הגדולה". בספר ההתגלות ט 1-11 מדובר על שחרור שדים למשך חמישה חודשים כדי שיענו קשות את בני האדם אך לא ימיתו אותם. ובפסוקים 13-21 מדובר על התרת מאתיים מיליון שדים כדי שימיתו שלישי מאוכלוסיית העולם.

המקום שבו הם אסורים זמנית הוא "התהום". חלקם אסורים שם כעת וישוחררו במהלך "הצרה הגדולה", ואילו אחרים אסורים שם זמנית לאחר שגורשו, ישוחררו בהמשך ויעמדו שוב לשירות השטן.

2. שדים שאסורים לצמיתות

שדים אלה לא ישוחררו לעולם, אלא יעברו הישר לאגם האש. שלושה קטעי מפתח בכתובים עוסקים בהם.

(א) בראשית ו 4-1

ויכוח גדול ניטש בשאלה אם קטע זה מתייחס למלאכים או לא. יש מי שטוענים שמדובר בו על צאצאי קין. מטרתנו להלן היא להראות שמתייחסים כאן בעצם למלאכים שנתונים כעת במאסר תמידי. על מנת להוכיח זאת יהיה צורך ללמוד מובאות אלה בפרוטרוט, פסוק-פסוק.

(1) התרבות המין האנושי: בראשית ו 1

וַיְהִי כִּי הִחַל הָאָדָם לָרֵב עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה; וּבָנוֹת יָלְדוּ לָהֶם.

פסוק זה מדגיש את התרבות בני האדם לפני המבול. המילה **הָאָדָם** כאן היא מונח כללי המצביע על כלל בני האדם, על האנושות, וכולל זכר ונקבה. לפיכך אי אפשר להגביל את המילה כמתייחסת אך ורק לבני קין, כפי שיש מי שטוענים. היא כוללת הן את בני שת והן את בני קין, ושתי הקבוצות האלה מתו במבול.

מילת מפתח נוספת בפסוק 1 היא **בָּנוֹת**. הדגש בחלק השני של פסוק 1 מושם על החלק הנשי של האנושות: **וּבָנוֹת יָלְדוּ לָהֶם**. גם כאן אי אפשר להגביל מילים אלה, כפי שיש מי שמלמדים, לצאצאים ממין נקבה של קין. הכוונה פשוט ל"חלק הנשי של האנושות". אפשר לנסח את פסוק 1 כך: "האדם [האנושות] החל להתרבות, ובנות [נקבות] יולדו להם..." פסוק זה אינו מבדיל בין זכרים מצאצאי שת לנקבות מצאצאי קין, אלא מדגיש כללית את הנשים שבאנושות, וביניהן כלולות בנות קין ובנות שת גם יחד.

(2) נישואי תערובת: בראשית ו 2

וַיֵּרְאוּ בְנֵי-הָאֱלֹהִים אֶת בָּנוֹת הָאָדָם, כִּי טֹבֹת הֵנָּה; וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים, מִכָּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ.

פסוק זה מתאר נישואי תערובת.

(א) בני האלוהים

מונח המפתח הראשון בפסוק 2 הוא **בְּנֵי-הָאֱלֹהִים**. זהו מונח כללי שמשמעו "מי שנוצר על ידי מעשה בריאה של אלוהים". מאחר שזו משמעותו, הוא משמש באופן מאוד סלקטיבי. לכל אורך התנ"ך **בְּנֵי-הָאֱלֹהִים** משמש תמיד למלאכים. זה ברור מאוד כאשר השימוש בו כאן מושווה עם האופן שבו הוא משמש במקומות אחרים בתנ"ך (איוב א 6; ב 1; לח 7). איש אינו מתווכח שהמקומות האחרים שבהם מופיע הצירוף **בְּנֵי-הָאֱלֹהִים** בתנ"ך מתייחסים בבירור למלאכים. אבל יש מי שרוצים להוציא מכלל זה את בראשית ו 4-1, אף שאין כל הצדקה לכך.

בברית החדשה המונח **בְּנֵי-הָאֱלֹהִים** מורחב. אדם נקרא בלוקס ג 38 ... **בְּן אָדָם**, **בְּן אֱלֹהִים** מפני שהוא נוצר במעשה הבריאה הישיר של אלוהים. המאמינים בשמו נקראים **בְּנֵים לְאֱלֹהִים** ביוחן א 12, מפני שהמאמינים נחשבים לבריאה חדשה, ככתוב בגלטים ו 15. אבל בספר בראשית הטקסט מדבר על הצירוף העברי הספציפי **בְּנֵי-הָאֱלֹהִים**, ולפי שימושו בתנ"ך זהו מונח שתמיד מתייחס למלאכים. לפיכך קטע זה אינו מבדיל בין צאצאי שת לצאצאי קין

אלא בין האנושות למלאכים. המילה האדם מדגישה פה את האנושות; המונח **בְּנֵי-הָאֱלֹהִים** מדגיש מלאכים.

(ב) בנות האדם

צירוף המפתח השני בפסוק 2, **בְּנוֹת הָאָדָם**, הוא מונח כללי לנשים, וכולל פה נקבות הן מבית שת והן מבית קין. **וַיֵּרְאוּ בְּנֵי-הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם** - זה מה שנאמר בפסוק זה ואין הצדקה לפרשו כ"זכרים יראי אלוהים לקחו להם לנשים נקבות בלתי מוסריות". האם גברים יראי אלוהים באמת ישאו להם נשים שאינן יראות את אלוהים? **בְּנוֹת הָאָדָם** משמעו פשוט "נשים" **וּבְנֵי-הָאֱלֹהִים** מתייחס למלאכים. אם משמעות הצירוף הזה כאן ובמקומות האחרים שבהם הוא משמש בתנ"ך זהה, ניתן להבין בבירור שמדובר בקטע זה על נישואי תערובת בין מלאכים שסרחו לבין נשים מהמין האנושי. דבר זה מתחוויר בשתי דרכים.

ראשית, נישואי התערובת הם תמיד חד-כיווניים: בני האלוהים לוקחים להם לנשים את בנות האדם. לא כתוב ש"בנות האלוהים" מתחתנות עם "בני האדם". אילו ההבדלה הייתה בין צאצאי שת לצאצאי קין, זה פשוט לא היה קורה ככה. בחברה האנושית, נישואין מעורבים מתרחשים בשני הכיוונים. כיום, זכרים שנושעו לפעמים מתחתנים עם נקבות שלא נושעו, ולפעמים נקבות שנושעו מתחתנות עם זכרים שלא נושעו. אם הטענה האחרת הייתה נכונה, משמעות הדבר הייתה שבני שת זכרים התחתנו עם נקבות מבית קין אבל שבני קין זכרים אף פעם לא התחתנו עם נקבות מבית שת, אפשרות בלתי סבירה בעליל. נישואי תערובת היו אם כך מוגבלים לגברים יראי אלוהים עם נשים חוטאות, אבל לא לנשים יראות אלוהים עם גברים חוטאים. אבל בבראשית פרק ו' יש רק נישואי תערובת חד כיווניים: **בְּנֵי-הָאֱלֹהִים** התחתנו בנישואי תערובת עם **בְּנוֹת הָאָדָם**.

שנית, ההקשר מצביע בבירור על חיי זוגיות משותפים חריגים ובלתי טבעיים אשר גורמים למבול שבא על העולם. בראשית א-ד עוסקים בגורם המלאכי למבול הכלל עולמי, בעוד שפרקים ה-ו עוסקים בגורם האנושי. חיים משותפים של זוגות מצאצאי שת וצאצאי קין לא היו נחשבים לחריגים או בלתי טבעיים, בעוד שחיים משותפים של מלאכים ובני אנוש אכן נחשבים כך.

מי שהסבר הזה אינו מוצא חן בעיניהם מתנגדים לו בצטטם את מתי כב 30 כשהם טוענים שפסוק זה מלמד בבירור שהמלאכים הם מחוסרי מין: **בְּתַחֲתֵיהֶם אֵין הָאֲנָשִׁים מִתְחַתְּנִים, אֲלֵא שְׁהֵם קְמֻלְאֲכֵי שְׁמַיִם**. (תרגום דליטש: **כִּי בְּתַחֲתֵית הַמַּתִּים לֹא-יִשְׂאוּ נָשִׁים וְלֹא תִנְשָׂאנָה כִּי יִהְיוּ קְמֻלְאֲכֵי אֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם**).

מה שישוע אמר הוא שבני אדם **בְּתַחֲתֵיהֶם וּבְשָׁמַיִם** לא מתחתנים. הם לא יישאו נשים והן לא תינשאנה. המלאכים שעליהם דיבר ישוע הם **מְלַאכֵי שְׁמַיִם**. מודגש כאן שבשמים, מלאכים טובים אינם מתחתנים. מתי כב 30 אומר את אותו הדבר אודות בני אדם. בני אדם **בְּשָׁמַיִם** אינם מתחתנים. אבל מה לגבי בני אדם כאן עלי אדמות? ודאי שהם מתחתנים. זהו הניגוד בין מה שקורה בשמים לעומת מה שקורה כאן בארץ. בראשית ו', בכל אופן, מדבר על מלאכים עלי אדמות.

מלאכי השמים אינם נישאים, ובני האדם בשמים לא יישאו. אף פעם לא נאמר על מלאכים שהם חסרי מין; למעשה, תמיד מתייחסים אליהם במין זכר. מתי כב 30 מלמד שמלאכים

אינם מתרבים לפי מינם, כלומר מלאכים אינם מולידים מלאכים אחרים. הן בתנ"ך והן בברית החדשה, המלאכים מתוארים תמיד במין זכר, לא במין נקבה או במין דקדוקי נייטרלי-סתמי. בכל פעם שבה מלאכים נגלו לעין, הם תמיד הופיעו כאנשים / בחורים צעירים, ואף פעם לא כנשים (בראשית יח 1 - יט 22; מרקוס טז 7-5; לוקס כד 4-7; מעשי השליחים א 10-11). לפיכך מתי כו 30 אינו יכול לשמש כטיעון נגד פירוש בראשית ו 1-4 כמדבר על מלאכים, מפני שהוא עוסק במצב ששורר על הארץ, לא בשמים; כמו כן אין מתי כב 30 מלמד שמלאכים הם מחוסרי מין.

שאלה אחרת היא: "מדוע שלח השטן כמה ממלאכיו לקחת להם מבנות האדם לנשים? לשם מה הוא טרח לעשות זאת?" אפשר להבין את הסיבה כשחוקרים את ההקשר הרחב יותר של ספר בראשית. שלושה פרקים קודם לכן מופיעה הנבואה הראשונה על המשיח (בראשית ג 15). היא מכריזה שהמשיח ייוולד מ"זרע האישה", וזרע זה ימחץ את ראש השטן (...הוא יְשׁוּפֵךְ רֹאשׁ, וְאַתָּה תִשְׁפָּנוּ עֶקֶב). בבראשית ו 1-4 מסופר על ניסיון של השטן להשחית את "זרע האישה" על ידי כך שכמה ממלאכיו ילבשו צורת אדם - ושוב, מלאכים תמיד מופיעים כגברים צעירים כאשר הם לובשים צורת אדם - ויתערבו בנישואי תערובת עם המין האנושי כדי לנסות להשחית את "הזרע" המובטח. מכאן שההתרחשויות המתוארות בבראשית ו 1-4 היו ניסיון של השטן לסכל את הנבואה של בראשית ג 15.

(3) התוצאה של נישואי התערובת: בראשית ו 3

התוצאה הייתה משפט מאלוהים:

וַיֹּאמֶר יְהוָה, לֹא-יִדּוֹן רוּחִי בָאָדָם לְעֹלָם, בְּשָׂגֶם, הוּא בָשָׂר; וְהָיוּ יָמָיו, מָאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה.

בפסוק 3 אלוהים הכריז על העונש: רוח הקודש לא תמשיך לנסות לדון (להכניע ולמשול) לנצח עם סוג זה של רשע, ואלוהים פסק שהשמדת האנושות תתרחש מאה ועשרים שנה מאוחר יותר, באמצעות המבול. מטרת המבול הייתה להשמיד את תוצר האיחוד בין מלאכים ונשים, כפי שנאמר בפסוק הבא.

(4) התוצר של נישואי התערובת: בראשית ו 4

הַנְּפִלִים הָיוּ בְּאֶרֶץ בְּיָמֵינוּ הָהֵם, וְגַם אַחֲרַי כֵּן אֲשֶׁר יָבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים אֶל בְּנוֹת הָאָדָם, וַיִּלְדוּ לָהֶם: הֵמָּה הַגְּבֵרִים אֲשֶׁר מְעֹלָם, אֲנָשֵׁי הַשָּׁם.

כדי להבהיר את משמעות הפסוק יש צורך לדון תחילה בחלקיו השונים.

(א) הַנְּפִלִים: אלה שנפלו

בתרגומים מסוימים המילה "נפילים" תורגמה ל"ענקים". אנשים שקוראים זאת מדמיינים לעצמם בני אדם ענקיים. אבל משמעות המילה העברית היא "אלה שנפלו, הורדו, הושלכו". אין הכוונה לענקים במובן של יצורים גדולי מידות, אלא לגזע של מי שנפלו. הסיבה לתרגום המילה ל"ענקים" מעניינת מאוד. בתרגום הספטואגינטה (תרגום השבעים - תרגום התנ"ך ליוונית מסביבות שנת 250 לפנה"ס) השתמשו החכמים היהודים בפסוק 4 במילה היוונית gigantes שמשמעותה "טיטאן". המילה האנגלית giant (ענק) מקורה במילה יוונית זו.

מי היו הטיטאנים במיתולוגיה היוונית? הם היו גיבורים אלים למחצה ואנשים למחצה מפני שנולדו מהאיחוד בין אלים ובני אדם. כאשר תרגמו החכמים היהודים בשנת 250 לפנה"ס את המילה "נפילים" ליוונית, הם השתמשו במילה היוונית לטיטאנים מפני שהכירו בכך שמדובר בזיווג - לא בין שני סוגים של בני אנוש אלא הם ראו זאת בצדק כזיווג בין מלאכים ובני אדם שהוליד יצור שאינו מלאך ואינו בן אדם. חכמים אלה, שחיו הרבה יותר בסמוך לזמן שבו כתב משה במקור את הפסוקים האלה, הבינו בבירור שמדובר כאן בנישואי תערובת בין מלאכים לבין נשים מבנות האדם. כתוצאה מהזיווג הזה נוצר גזע חדש שנקרא "נפילים" - גזע של "אלה שנפלו". הם היו gigantes - על-אנושיים, אבל לא מבחינת גודלם. היו להם מאפיינים אנושיים אבל בו-זמנית הם היו על-אנושיים. היו להם יכולות חריגות הן מנטאלית הן גופנית, אף שייתכן שלא היו בהכרח גדולים בגופם מבני אדם רגילים.

האירועים המתוארים בבראשית ו 1-4 היו המקור שממנו הופקו המיתולוגיות היווניות והרומאיות. מיתולוגיות אלה מספרות על אלים מהר האולימפוס שהתחתנו עם בני אדם עלי אדמות וילדו ילדים בעלי תכונות על-אנושיות, שהיו נעלים מבני אדם אך פחותים מאלים. ספר בראשית מפרט את ההיסטוריה האמיתית של מה שקרה, בעוד שהמיתולוגיות של יוון ורומי מספקות סיפור מעוות. במיתולוגיות אלה ניתנת הפרספקטיבה האנושית, ומה שקרה מועלה לדרגת משהו מיוחד ומהולל; אבל אלוהים קרא לזה חטא.

(ב) הגברים: אנשי גבורה רבי כוח

הגברים... אנשי השם הם אנשים רבי כוח, בעלי גבורה ושם. שוב, מאחר שהיה זה פרי הזיווג בין מלאכים שסרחו ובנות אדם, הם היו יחידים במינם; הם היו "הגיבורים". שים לב שאין אזכור של נשים "גיבורות", מה שהיה מוזר אילו היה זה תוצר של זיווג נורמלי. ככלות הכול, מזיווג נורמלי נולדים זכרים וגם נקבות. אילו היה זה איחוד טבעי, אזי התוצר היה "גיבורים" ו"גיבורות". אבל התוצאה היא רק "גיבורים" זכרים, מפני שזהו גזע חדש של יצורים שאינם בני אדם ואינם מלאכים. הדרך היחידה להסביר את מוצא "הגיבורים" היא שהם נולדו מאיחוד-זיווג זה, שעליו מצביע פסוק 4.

רק ההסבר לפיו מדובר בבראשית ו על מלאכים מאפשר הבנה נכונה של קביעות מסוימות באיגרת פטרוס השנייה ובאיגרת יהודה (ראה להלן). זהו חטא יוצא דופן; הוא קשור למבול; והוא שונה מחטאם המקורי של המלאכים שנפלו בגללו ממרום; שאם לא כן, כל המלאכים שסרחו ונפלו היו אסורים לצמיתות.

(ב) איגרת פטרוס השנייה ב 4-5

הן אלהים לא חס על המלאכים החוטאים, אלא הורידם אל תחתיות ארץ ונתנם בכבלי אפל לשמרם למשפט. וגם על העולם הקדום לא חס, אבל בהביאו מבול על עולם של רשעים שמר את נח, מטיף הצדק, והשבעה אשר עמו.

פסוק 4 מצביע על המקום שבו כבולים השדים לצמיתות. אלה מהם שאסורים זמנית נמצאים ב"תהום" (abyss) אבל אלה שאסורים באורח קבע שמורים במקום אחר. המילה היוונית המתורגמת כאן לתחתיות ארץ (קצב' הרים בתרגום דליטש) ובאנגלית ל-hell, גיהנום, היא Tartarus. מדובר בחלק מהשאל-האדס שבו נמצאים השדים הכבולים לצמיתות. גם התהום וגם ה-Tartarus הם חלקים של שאל-האדס. ה"תהום" מיועדת לשדים האסורים זמנית, אבל ה-Tartarus - **תחתיות ארץ** - מיועד לשדים הנתונים שם בכבלי אופל במאסר קבוע.

מלאכים אלה שמורים שם למשפט. יהיה זה "משפט הכס הלבן הגדול", המשפט הסופי. משמעות הדבר היא שמלאכים אלה לא ישוחררו אף פעם. בבוא היום הם יעברו הישר ממקום מאסרם זה להתייצב לפני הכס הלבן למשפט הגדול, ואז יושלכו לאגם האש. לא יהיה שום פרק זמן שבו יהיו חופשיים לשוטט במקומות אחרים. הם נתונים במאסר קבע.

פסוק 5 מגלה את מועד מאסרם, שהיה קשור למבול. זה מתיישב היטב עם ההתרחשויות המתוארות בבראשית ו 1-4, שגם הן קשורות למבול. מטרת המבול הייתה להשמיד את תוצר הזיווג שנולד ממלאכים שסרחו ומבנות אדם.

השוואת המובאה מהאיגרת השנייה של פטרוס עם הפסוקים מספר בראשית מספקת יסוד למסקנה שבספר בראשית אין מדובר בבני שת המתחננים עם צאצאי קין, אלא במלאכים שסרחו ונישאים לבנות אדם. מסקנה זו עולה מלימוד קטעי הטקסט התנכיים עצמם. יחד עם זאת, גם הברית החדשה תומכת בפירוש זה.

ג) יהודה 6-7

וְאֵת הַמְּלָאכִים, אֲשֶׁר לֹא שָׁמְרוּ אֶת מַעֲמָדֵם הָרֶם כִּי אִם עָזְבוּ אֶת מְעוֹנָם, שָׁמַר בְּכַבְּלֵי עוֹלָם וּבְאֶפְלָה לְמִשְׁפַּט הַיּוֹם הַגָּדוֹל; כְּשֵׁם שְׁפָדוֹם וְעַמְרָה וְהַעֲרִים הַקְּרוּבוֹת, אֲשֶׁר בְּדֶרֶךְ דֹּמָה לָהֶם הִתְמַכְּרוּ לְזָנוֹת וְהִלְכוּ אַחַר יְצָרִים אֲחֵרִים, מַצְגוֹת לְדַגְמָה בְּסִבְלָן דִּין אִשׁ עוֹלָם.

תרגום דליטש: והמלאכים אשר לא שמרו את משרתם כי אם עזבו את-מעונם שמרם במוסרות עולם באפלה למשפט היום הגדול: כאשר נהיו למשל שדום ועמרה ובנותיהן אשר הזנו כמותם ותלכנה אחרי בשר זר כי נמכרו למוסר אש עולם.

פסוק 6 מדגיש את נפילתה-חטאה של קבוצת מלאכים נבחרת ומתאר זאת בארבע אמירות. ראשית, הם לא שמרו את מעמדם הרם (בתרגום דליטש: לא שמרו את משרתם). המילה היוונית המתורגמת כאן ל"מעמד / משרה" מופיעה תכופות (בצורת "רשויות / שררות / שרים") במקומות אחרים בכתובים העוסקים בעולם המלאכים ומצביעה על אחד המעמדות בעולם זה. משמעות הדבר היא שהם לא נשארו במעמדם ובדרגתם בתוך הקוסמוס-העולם של השטן. שנית, הם עזבו את מעונם. הם עזבו את תחום הפעולה הדמוני-מלאכי ונכנסו אל תוך התחום האנושי על ידי כך שלבשו צורת גברים צעירים ולקחו להם נשים מבנות האדם. שלישית, הם שמורים בכבלי עולם ובאפלה. יהודה מזכיר כאן את מה שגם שמעון פטרוס אמר - שמלאכים אלה נתונים כעת במאסר קבוע. שמעון פטרוס גם גילה את המקום שבו הם אסורים: טרטארוס, תחתיות ארץ. רביעית, הם יישמרו שם עד למשפט היום הגדול. שוב, יהודה מאשר את קביעתו של פטרוס שהם שמורים במאסר עד למשפט היום הגדול, שהוא משפט הכס הלבן הגדול. וזה מאשר ששדים אלה לא ישוחררו לעולם אלא נתונים במאסר לצמיתות. בבוא העת הם יוצאו משם כדי לעמוד למשפט הגדול לפני הכס הלבן, ואז יושלכו לאגם האש.

פסוק 7 מדבר על טיב חטאם. מילות המפתח הן "כשם, בדרך דומה, כמוהם": כְּשֵׁם שְׁפָדוֹם וְעַמְרָה וְהַעֲרִים הַקְּרוּבוֹת, אֲשֶׁר בְּדֶרֶךְ דֹּמָה לָהֶם הִתְמַכְּרוּ לְזָנוֹת וְהִלְכוּ אַחַר יְצָרִים אֲחֵרִים. (תרגום דליטש: כאשר נהיו למשל שדום ועמרה ובנותיהן אשר הזנו כמותם ותלכנה אחרי בשר זר). החטא שביצעו מלאכים אלה דומה לחטאי הפריצות והזימה של סדום ועמורה, המוצג כאן כחטא של "הליכה אחר יצורים אחרים / אחרי בשר זר". משמעות הדבר היא

הזדווגות מינית שלא כדרך הטבע. במקרה של סדום ועמורה, "בשר זר" היה הומוסקסואליות. במקרה של המלאכים האלה, "הבשר הזר" היה בשר נשים. במקום להישאר בתחומי מעונם הרגיל הם פלשו לתחומם של **יצורים אחרים / בְּשָׂר זָר** כדי לבצע חטאי פריצות מינית חמורים. אם כן, לסדום ולעמורה ולמלאכים אלה, יש דבר אחד במשותף: הם אשמים בחטאי פריצות מינית. במקרה של סדום ועמורה מדובר בהומוסקסואליות; במקרה של המלאכים האלה, מדובר בנישואי תערובת עם בנות האדם.

על ידי השוואת המובאה מספר בראשית עם הפסוקים מאיגרת פטרוס השנייה ומאיגרת יהודה, מתחוויר שהיו אלה מלאכים אשר נישאו לבנות אדם, ולא פשוט צאצאי שת שנישאו לצאצאי קין.

ד) סיכום

לסיכום מקורם של השדים: מוצאם הראשוני של כל השדים זהה - הם מרדו ונפלו משמים עם השטן. אבל, בזמן כלשהו לאחר מכן, אחדים ממלאכי השטן נישאו לבנות אדם במטרה לנסות להשחית את "זרע האישה" כדי לסכל את התגשמות הנבואה הראשונה על המשיח, שניתנה בבראשית ג 15. מלאכים מסוימים אלה נתונים כעת במאסר עולם בטרטארוס. האחרים חופשיים, אבל מדי פעם רבים מהם נכבלים זמנית בתהום לפני שהם משוחררים שוב להסתובב בעולם חופשיים. בסופו של דבר, כמובן, כל השדים יושלכו לנצח לאגם האש בעקבות משפט הכס הלבן הגדול.

V. מספרם של השדים

"כמה שדים קיימים ביקום?"

ראשית, יש רמזים לכך שמספרם רב. לדוגמה, מרקוס ה 9, 15 ולוקס ח 30 מזכירים לגיון של שדים ששוכנים באדם מסוים. לגיון מנה בין ארבעת אלפים לששת אלפים שדים. כלומר, מספר גדול שכזה של שדים שכן באותו אדם. ספר ההתגלות ט 16 מזכיר מאתיים מיליון שדים שנתונים במאסר זמני.

שנית, בעוד שכתבי הקודש אינם נוקבים מספר מדויק, בספר ההתגלות יב 3-4 מצוין אחוז המלאכים שסרחו ונפלו יחד עם השטן:

גם אות אחר נראה בשמים: והנה תנין גדול, אדם כאש, שבעה ראשים לו ועשר קרניים; על ראשיו שבעה פתרים, וזנבו סחב שלישי מכוכבי השמים והשליכם ארצה. והתנין עמד לפני האשה הקרובה ללדת, כדי לבלע את בנה בעת הולדה.

נאמר כאן ש"התנין", כלומר השטן, סחב איתו **שליש מכוכבי השמים**. בכל מקום שבו המילה "כוכב" משמשת באופן סמלי, היא תמיד מסמלת מלאך. השטן סחב איתו שלישי מהכוכבים, כלומר, מתוך כלל המלאכים, שלישי הלכו בעקבות השטן והצטרפו למרד הראשוני שלו. שלישי מכלל המלאכים הפכו להיות שדים, בעוד ששני שלישי נותרו נאמנים לאלוהים.

מספרם של השדים עצום עד שאי אפשר למנות אותם. לפי עברים יב 22-24 נבראו "רבבות" מלאכים, כשהמילה היוונית המשמשת בפסוק 22 משמעה עשרת אלפים וגם מספר עצום שאי אפשר למנותו. אם כן קיימים שדים רבים, אבל מספרם המדויק אינו ננקב.

VI. סדר המעמדות של השדים

המלאכים שסרחו מאורגנים היטב כמו המלאכים הטובים, עם אותם תארים ודרגות. באיגרת הראשונה אל הקורинתיים טו 24 מדובר על שלוש דרגות שונות בשורות המלאכים: ממשל, סמכות ושלטון (לפי תרגום דליטש: משרה, שלטן וגבורה). באפסים ו 12 מדובר על רשויות, שררות, ומושלים (לפי תרגום דליטש: שרים, שליטים ומושלים). קולוסים ב 15 מזכיר רשויות ושררות (לפי תרגום דליטש: שרים ושליטים). התנ"ך מספר על שדים שמתפקדים כשרי ארצות, כמו למשל **שַׁר פָּרַס וְשַׁר יוֹן** (דניאל י 13-20).

הסדר שבו מאורגנים השדים הוא חיקוי של הסדר שבו מאורגנים המלאכים הנבחרים, עם דרגות ומעמדות דומים. השטן וכל השדים היו פעם חלק מהסדר האלוהי של הבריאה, כך שהם הכירו היטב את הסדר שבו מאורגנים מלאכי האלוהים בשמים.

VII. מאפייני השדים

ניתן לחלק את מאפייני השדים לשלוש קטגוריות.

א. טבעם

יש להזכיר ארבעה דברים בנוגע לטבעם של השדים.

הראשון, הם יצורים רוחניים. למעשה, שדים ורוחות טמאות הם היינו הך, וזה ברור כשמשווים סיפורים מקבילים. לדוגמה, מתי יז 18 מזכיר שד, והסיפור המקביל במרקוס ט 25 מכנה אותו רוח טמאה. המונחים "שד" ו"רוח טמאה" גם משמשים לחלופין במתי ח 16; לוקס ט 38-39, 42; י 17, 20. השדים הם רוחות טמאות. מאחר שהם ישויות רוחניות, מספר גדול של שדים יכול להתקיים במרחב מצומצם ולכן ליגיון של שדים יכול לשכון בגופו של אדם אחד (לוקס ח 30). יתרה מכך, אפסים ו 12 מלמד שהשדים אינם עשויים מבשר ודם: **כִּי לֹא עִם בְּשָׂר־וָדָם מִלְחָמָה לָנוּ, אֲלָא עִם רְשָׁיוֹת וְשָׁרְרוֹת, עִם מוֹשְׁלֵי הַשָּׁכֶת הָעוֹלָם הַזֶּה, עִם כְּחוֹת רֹחַנְיִים רְעִים בְּשָׂמַיִם.**

הדבר השני בנוגע לטבעם של השדים הוא, שהם חסרי גוף. אין להם גוף פיזי (מתי יב 45-43; מרקוס ה 12). הם עשויים להשתלט על גוף פיזי, אבל אין להם גוף משלהם.

הדבר השלישי הוא שבעודם ישויות רוחניות, יש להם צורות ומאפיינים ברורים. פעמים רבות הם דמויי בעלי חיים (ההתגלות ט 7-10, 17-19; טז 13-14).

הדבר הרביעי הוא שהם חפצים להשתלט על בני אדם, שכן כוחם תלוי במידה מסוימת באחיזתם בבני אדם (מרקוס ה 1-13; מעשי השליחים טז 16; יט 16).

ב. כוחם

מזכיר ארבע נקודות בנוגע לכוחם של השדים.

הראשונה היא שיש להם כוח לשלוט בבני אדם מבפנים, כפי שעולה ממרקוס ה 1-5; מעשי השליחים יט 16.

הנקודה השנייה בנוגע לכוחם היא שביכולתם לפגוע ולענות את בני האדם, כמתואר בהתגלות ט 1-21 כאשר, בתקופת הצרה הגדולה, הם יענו את האנשים שאינם יראי אלוהים במשך חמישה חודשים.

הנקודה השלישית היא שבכוחם של השדים לחולל ניסים, כפי שעולה מהתגלות טז 14.

הנקודה הרביעית היא שבכוחם להופיע בצורה נגלית לעין: ההתגלות ט 7-10, 17-19; טז 13-14.

ג. המוסריות שלהם

נמנה תשעה דברים בהקשר זה.

הראשון, הם מכונים "רוחות טמאות" או "רוחות טומאה" מפני שמבחינה מוסרית הם טמאים (מתי י 1; מרקוס א 23, 27; ג 11; ה 2; ט 25; לוקס ד 36; מעשי השליחים ח 7; ההתגלות טז 13).

השני, הם "רוחות רעות", מושחתות בעצם טבען (לוקס ז 21).

השלישי, הם מרושעים ותוקפנים (מתי ח 28).

הרביעי, הם גם מלאי זדון, מתועבים ומתעללים (לוקס ט 39).

החמישי, הם מתאפיינים ברשעות זדונית קיצונית (מרקוס ט 20).

השישי, יש להם מערכת דוקטרינות מזויפת (הראשונה לטימותיאוס ד 1-3). תורות השקר שלהם כוללות לפחות שש נקודות עיקריות: כפירה וסטייה מהאמונה; כניעה לפיתויים; חיי צביעות; לשון שקר; מצפון קהה; התכחשות לחירות של המאמין בתחומי הנישואין והמאכלים והטלת איסורים שונים.

השביעי, חוסר המוסריות שלהם מוביל לעוד התנהגות מופקרת (לוקס ח 27).

השמיני, הם מתוארים כחלק מחשכת העולם הזה הנשלט בידי השטן (אפסים ו 12).

התשיעי, רשעותם אינה שווה, שכן קיימות דרגות שונות של רשעות אפילו בקרב השדים (מתי יב 43-45).

VIII. מעשי השדים

נדון בנושא זה על פי חלוקה לארבע קטגוריות.

א. פעילות דמונית היסטורית

הפעילות הדמונית גוברת ומצטמצמת בתקופות זמן שונות. התנ"ך מתאר מעט מאוד פעילות דמונית, והיא מתועדת בו רק במקרים נדירים.

אבל בתקופה המתועדת בבשורות הייתה התפרצות פתאומית של פעילות דמונית. לפתע היו שדים בכל מקום, וישוע התעמת איתם בכל אשר פנה. הסיבה לכך מצוינת בספר ההתגלות יב 1-5, שם נאמר שכאשר ישוע היה עלי אדמות במהלך ביאתו הראשונה, השטן השליך אל הארץ את כל צבא שדיו ממקום משכנם העכשווי בשמי האטמוספירה; ולא רק אל הארץ כללית, אלא באופן ספציפי למזרח התיכון, ובייחוד לארץ ישראל. השטן הביא את רוב, ואולי את כל שדיו לאזור זה, כדי לנסות לסכל את השגת מטרת ביאתו הראשונה של ישוע אל העולם. השטן היה שם, מתמרן אירועים ואנשים כדי לנסות למנוע מהמשיח להגיע אל הצלב. הוא ניסה להשיג זאת על ידי הריגת ישוע בשלב מוקדם מדי כתינוק בבית לחם, או בדרך הלא-נכונה, למשל בחרב או בסקילה. מסיבה זאת התרחשה פעילות דמונית רבה בתקופת הבשורה, מפני שהשטן הוריד אל הארץ את כל הצבא הדמוני שלו.

לאחר מכן, עם התקדמות מהלך ההיסטוריה אל ספר מעשי השליחים ואילך, הצטמצמה הפעילות הדמונית לרמה שבה הייתה בימי התנ"ך.

לבסוף, בעתיד, בזמן הצרה הגדולה, שוב תהיה פעילות דמונית רבה. שדים מוזכרים תכופות בספר ההתגלות, ונראה שהפעילות הדמונית תהיה דומה בשיעורה לרמתה בשלב הבשורה. ושוב, זה יהיה לשם אותה מטרה: לנסות למנוע את שיבתו של המשיח. ביאתו בשנית לא תקרה עד שהעם היהודי יבקש מישוע לחזור. השטן יודע זאת והוא ישתמש בכל שדיו בימי הצרה הגדולה כדי לנסות להסית את העולם כולו נגד היהודים לפני שעם ישראל יחזור בתשובה, ואז לא תתרחש ביאתו השנייה של ישוע וה"קריירה" של השטן תהיה בטוחה לנצח. מסיבה זאת תחול התגברות בפעילות הדמונית בימי הצרה הגדולה.

אפשר לחלק את ההיסטוריה של הפעילות הדמונית לארבעה חלקים. ראשית, פעילות מועטה מאז בראשית ועד הבשורות. שנית, פעילות רבה מאוד במהלך התקופה ההיסטורית המתוארת בבשורות. שלישית, ממעשי השליחים ועד הצרה הגדולה, הפעילות הדמונית מופחתת. רביעית, בזמן הצרה הגדולה שוב יהיה גידול עצום בפעילות הדמונית.

ב. פעילויות דמוניות כלליות

כללית, השדים מעורבים בשלושה סוגי פעילויות ראשיים. תחום פעילות אחד הוא ניסיונם לסכל את תוכניתו של אלוהים ולמנוע ממנו להשיג את מטרותיו. אחת הדוגמאות לכך מצויה בדניאל י 10-14, שם מסופר על **שַׁר מַלְכוּת פָּרַס** - שד ראשי שעיקב במשך שלושה שבועות את מלאך האלוהים שנשלח אל דניאל כדי לנסות למנוע מאלוהים לגלות לדניאל את שעתיד להתרחש. דוגמה נוספת מצויה בספר ההתגלות טז 12-16, שם יסייעו השדים לאסוף את הגויים להר מגידון בניסיון לעצור את תוכניתו של אלוהים לביאת המשיח בשנית.

תחום פעילות כללית שני היא השלטת סמכותו של השטן על הקוסמוס שלו על ידי עשיית דברו (אפסים ב 1-2; ו 11-12).

תחום שלישי של הפעילות הדמונית הכללית הוא היותם כלי בידי אלוהים לביצוע מטרותיו, תוכניתו ורצונו. לדוגמה בשמואל א' טז 14, רוח רעה שימשה כדי לענות את שאול. במלכים א' כב 19-23, רוח שקר שימשה כדי להוביל למות אחאב. ובאיגרת השנייה לקורינתים יב 7, הותר לקוץ בבשרו של שאול השליח - **מְלֶאכֶוּ שֶׁל הַשָּׁטָן** - לגרום לו השפלה ונמיכות רוח. אלוהים ישתמש בשדים על מנת להשיג את מטרותיו.

ג. פעילויות דמוניות ספציפיות

בקטגוריה זו נמנה שתים עשרה פעילויות ספציפיות של המלאכים שסרחו ומשרתים את השטן.

(א) הם קשורים לשליטה בעמים השונים. כפי שיש לאלוהים מלאכים טובים אשר שולטים בעמים, כך לשטן יש מלאכים רעים אשר שולטים בעמים. דניאל י' 10-14 מזכיר את השר הדמוני של פרס, ופסוקים 20-21 מזכירים את השר הדמוני של יוון.

(ב) השדים יכולים לגרום ואכן גורמים למחלות גופניות. לדוגמה, שד יכול לגרום לאילמות (מתי ט' 33-32; יב' 22; מרקוס ט' 17); חירשות (מרקוס ט' 25); לעיוות של עמוד השדרה (לוקס יג' 13-10); לאפילפסיה (מתי יז' 18-15; מרקוס ט' 20; לוקס ט' 42-37); לעיוורון (מתי יב' 22); ולפציעה (מרקוס ט' 18). שדים יכולים לגרום למחלות גופניות, אבל לא כל המחלות הגופניות נגרמות בידי שדים. יש בעיות גופניות הנגרמות על ידי השבריריות והחולשה האנושית, ויש כאלו הנגרמות בידי שדים (מתי ד' 24; ח' 16).

(ג) שדים יכולים לגרום לאי שפיות (מרקוס ה' 1-5; לוקס ח' 26-27).

(ד) הם יכולים להעניק לאדם כוח גופני רב (מרקוס ה' 1-4; לוקס ח' 29).

(ה) הם יכולים לגרום להתאבדות (מרקוס ט' 22).

(ו) הם יכולים להשתכן בבעלי חיים (מרקוס ה' 12-13).

(ז) השדים מעודדים עבודת אלילים (ויקרא יז' 7; ישעיהו סה' 11; דברים לב' 17; זכריה יג' 2; הושע ד' 12; מעשי השליחים יז' 23; הראשונה לקורינתים י' 20).

(ח) הם יכולים לגרום לבני אדם לסגוד לשדים (ההתגלות ט' 20-21).

(ט) השדים גורמים לטומאה ופריצות (לוקס ח' 27).

(י) השדים מפיצים תורות שקר (הראשונה לטימותיאוס ד' 1; יעקב ג' 15; איגרת יוחנן הראשונה ד' 1).

(יא) הם מכשילים גדילה רוחנית של המאמינים (אפסים ו' 12).

(יב) הם מנסים להפריד בין המאמינים לבין אהבתו של אלוהים (רומים ח' 38).

קיימת פעילות נוספת - שליטה בבני אדם מבפנים, אבל נלמד עליה בהקשר שונה, לפיכך לא נכסה נושא זה כאן.

ד. פעילויות דמוניות בתחום האוקאלט²

את הדיון בפעילות הדמונית בתחום נרחב זה נחלק לשש יחידות.

1. המילים היווניות

שלוש מילות מפתח בברית החדשה ביוונית קושרות את עולם השדים עם עולם האוקאלט. תפלות, מילולית משמעה "יראה וכבוד לדברים דמוניים" (מעשי השליחים כה 19). השנייה, deisidaimonia המתורגמת "הדת שלהם" או "עבודת אלוהיהם" ומצביעה על אמונות, מילולית משמעה "יראי אלוהות" ומילולית משמעה "יראה וכבוד לשדים". המילה הקודמת מצביעה על יראת כבוד לדברים דמוניים כמו חפצי אוקאלט, אבל השנייה מגלה מה מסתתר מאחורי זה - סגידה ויראת כבוד לשדים עצמם (מעשי השליחים יז 22). המילה היוונית השלישית היא daimoniodeis שמשמעותה המילולית היא "משהו דמוני", בהקשר זה חכמה שמקורה בשדים (יעקב ג 15).

האוקאלט מכוון לדברים שהם נסתרים, סודיים ומסתוריים. העיסוק באוקאלטיזם, אם כן, הוא ניסיון להגיע אל מעבר לחמשת החושים כדי להשיג ידע והבנה נסתרים.

2. היבטים של עולם האוקאלט

בדיון בנושא זה נתייחס לשלושה קטעים מן הכתובים.

א. דברים יח 9-14

בקטע זה מזכיר משה שמונה צדדים של עולם האוקאלט.

כִּי אַתָּה בָּא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ, לֹא תִלְמַד לַעֲשׂוֹת כְּתוֹעֲבַת הַגּוֹיִם הֵם. לֹא יִמְצָא בְּךָ מַעֲבִיר בְּנוֹ וּבִתּוֹ בָּאֵשׁ, קֶסֶם קְסָמִים, מְעוֹן וּמְנַחֵשׁ וּמְכַשֵּׁף. וְחֹבֵר, חֹבֵר; וְשֹׂאֵל אוֹב וְיִדְעֵנִי, וְדָרַשׁ אֶל הַמְּתִים. כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה כָּל עֲשֵׂה אֱלֹהִים; וּבְגִלְלַת הַתּוֹעֲבַת הָאֱלֹהִים, יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, מוֹרִישׁ אוֹתָם מִפְּנֵיךָ. תִּמְיָם תִּהְיֶה, עִם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ. כִּי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר אַתָּה יוֹרֵשׁ אוֹתָם, אֵל מְעַנִּים וְאֵל קְסָמִים, יִשְׁמְעוּ; וְאַתָּה לֹא כֵן, נָתַן לָךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ.

משה, אם כן, מזכיר שמונה צדדים של עולם האוקאלט. מדובר כאן על הניסיון לחזות את העתיד באמצעים מאגיים (קסמים), קריאה בעננים או במעיים של בעלי חיים, ניחוש, הטלת כישוף דמוני, הכנסת אחרים תחת שליטת שדים, פנייה למדיומים ומתקשרים עם האובות והידעונים המדברים בשם המתים ומחקים את קולותיהם, דרישה אל המתים.

ב. מעשי השליחים ח 9

בפסוק זה מוזכר שמעון שעסק בכישוף בשומרון.

² "תורת הנסתר / חכמת הנסתר" (בלועזית: אוקולטיזם) כוללת עיסוק במה שמתיימר לגלות "אמת" על-טבעית נסתרת שנמצאת כביכול מעבר למציאות הגלויה ואינה נתפסת בחושים הרגילים. אוקולטיזם הוא עיסוק בתורת הנסתר ושימוש בכוחות שהיא מעניקה (המתרגמת).

ג. מעשי השליחים טז 16

פסוק זה מזכיר את ניחוש העתיד (בתרגום דליטש: שפחה בעלת אוב שעשתה הון רב לאדוניה בקסמיה). מעניין שמשמעותה המילולית של המילה היוונית המתורגמת כאן ל"רוח של ניחוש" או "בעלת אוב" היא "רוח הפיתון". פיתון / פתן הוא נחש, והנחש קשור בכתבי הקודש לשטן (בראשית ג 1-15; ההתגלות יב 9; כ 2). אם כן הוא המקור האולטימטיבי לכל צדדי האוקולטיזם.

השדים והאוקולטיזם פועלים בשיתוף פעולה הדוק. למעשה, האוקולטיזם לא היה קיים בלעדי השדים.

3. מאפייני האוקולטיזם

ראשית, האוקולטיזם תמיד כרוך עם עולם השדים. בכל מקרה שבו מוזכר עיסוק במנהגים אוקולטיסטים המילה השורשית היוונית חוזרת לשדים. כל ההיבטים השונים של העיסוק באוקולטיזם קשורים כולם לפעילות דמונית.

שנית, האוקולטיזם כרוך בגילוי או חשיפת ידע נסתר על העבר או העתיד, כפי שניכר משלוש המילים היווניות שדנו בהן לעיל בסעיף 1.

שלישית, האוקולטיזם מבטיח כוחות על-טבעיים לעוסקים בו. זה מה שמושך אנשים לעולם האוקאלט. מובטחים להם כוחות מנטאליים; יכולת לשלוט באנשים אחרים; וכוח לחולל ניסים.

רביעית, האוקולטיזם עלול להוביל לשליטה דמונית שעוברת גם לדור שלישי ורביעי, בהקבלה לנאמר בשמות כ 3-5, שם מדובר על חטא עבודה זרה. הקשרם של פסוקים אלה הוא שאלוהים הזהיר שעבודת אלילים ועבודה זרה יגררו אחריהן עונש, והוא **פְּקֹד עֲוֹן אָבֶת עַל-בְּנֵים עַל-שְׁלֵשִׁים וְעַל-רְבָעִים**. השדים מעורבים מאוד בתחום עבודת האלילים והם מעודדים סגידה לאלילים, כלומר עבודה זרה. בגלל הקשר הקיים בין עבודת אלילים והדמונים, האוקולטיזם עלול להוביל, לפיכך, להעברת שליטה דמונית "לשילשים ולרביעים", לדור שלישי ורביעי.

חמישית, האוקולטיזם דורש מצב מדיטאטיבי או פאסיבי המאפשר לשדים לפעול או להשתלט. לכן היפנוזה, מדיטציה ושימוש בסמים הם כל כך מסוכנים.

שישית, האוקולטיזם יוצר כוח משיכה מוזר שמושך את מי שעוסק בו ובו בזמן מפחיד אותו. אנשים נמשכים לתורות הנסתר ונכנסים לעיסוק באוקאלט, אבל תמיד עם מידה מסוימת של חיל ורעדה.

4. המלכודות של האוקולטיזם

השטן מפתה אנשים ליפול במלכודות אלה של עולם האוקולטיזם, וכך גם לעבודת שדים. ניתן לחלק מלכודות אלה לשלוש קטגוריות.

א. ספיריטיזם

"ספיריטיזם" בצורתו הבסיסית הוא "לדרוש אל המתים", להתייעץ איתם. בהיסטוריה של האוקולטיזם זה בא לידי ביטוי בחמש צורות עיקריות.

ראשית, זה מתבטא בתופעות פיזיות הכוללות "ריחוף", התרוממות של הגוף; הזזת חפצים ממקום למקום כולל העברת דבר מה מוצק מבעד לאחר; וטלקינזיס - הזזה פשוטה של חפצים (ללא העברתם מבעד לחפץ מוצק אחר).

צורה שנייה של ספיריטיזם היא תופעות רוחניות על-טבעיות. זה כולל חזיונות ספיריטואליסטים; כתיבה אוטומטית, שמשמעה הוא כתיבת מסרים משדים; דיבור בטרנס; ראיית דמויות גשמיות של רוחות מתים; הרמת שולחן; הזזת כוס בכוח המחשבה; ומסעות של הנפש.

הצורה השלישית היא תופעות מטאפיזיות. זה כולל התגלויות של רוחות רפאים, שהן חיזיון של רוחות בצורת אדם; ורוחות רפאים המתקבצות במקום אחד כמו "בתים רדופי רוחות".

צורה רביעית היא התופעות המאגיות. זה כולל הצקות מאגיות, כמו הטלת מארות המוזכרת במדבר כב 6-7; כד 1. בלעם היה מעורב בצורה זו של ספיריטיזם ונקרא "בלעם בן בעור הקוסם" (יהושע יג 22). זה כולל גם קסמים מאגיים לשם התגוננות.

הצורה החמישית באה לידי ביטוי בתופעות פולחניות. זה כולל כנות ספיריטואליסטיות, ספיריטיזם והעלאה באוב, חיזוי העתיד באמצעות דרישה למתים. צורה עתיקה זו של ספיריטיזם הייתה נפוצה בימי המקרא ומוזכרת בשמואל א' כח 3-20; דברי הימים א' י 13; ישעיהו כט 4.

ב. ניחוש

מלכודת אוקולטיסטית נוספת היא הניחוש במשמעותו השורשית. הכוונה לחיזוי העתיד. מדובר באמנות השגתו של ידע סודי, לא לגיטימי, על העתיד. קיימים שני סוגים: הראשון, סימנים ואותות, שנקרא גם (בפי קיקרו) ניחוש מלאכותי, שלא באמצעים טבעיים כמו חלום. מדובר במיומנות קריאת ופירוש אותות וסימנים. מנהג זה מוזכר ביחזקאל כא 26: **כִּי עָמַד מֶלֶךְ בְּבֵל אֶל אֵם הַדָּרָה, בְּרֹאשׁ שְׁנֵי הַדָּרָכִים, לְקַסֵּם קַסָּם: קָלְקַל בְּחַצִּים שָׁאֵל בְּתַרְפִּים, רָאָה בְּכַבֵּד.** סוג שני הוא ניחוש השראתי: קבלת מידע משד שמדבר דרך מדיום. דוגמה לכך נוכל למצוא במעשי השליחים טז 16-18.

ארבע מילות מפתח מקראיות מתייחסות לקטגוריית הניחוש והן מופיעות בספר דניאל. למשל, בדניאל א 20; ב 2, 27; ד 6; ה 11, 15, ארבע מילים אלה הן: חרטומים, אשפים, מכשפים וכשדים.

כמו הספיריטיזם, גם הניחוש מופיע בצורות שונות, וניתן למנות לפחות עשר מהן. הפופולרית ביותר היא האסטרולוגיה. היא פופולרית בימינו אבל שורשיה נעוצים בעת העתיקה. בכתבי הקודש היא מוזכרת בדברים יז 2-7; מלכים ב' כג 5; ישעיהו מז 12-13; ירמיהו י 2; עמוס ה 26; מעשי השליחים ז 41-43. השנייה היא קריאה בקלפים וקלפי טארוט. השלישית היא פסיכו-מטריה או הניסיון לקבוע את התכונות המאפיינות אדם אחר באמצעות חפצים השייכים לו. רביעית, קריאה בכף היד. חמישית, מקל ניחוש או מציאת מים. שישי, מקל ומטוטלת או שימוש במפה לשם איתור חפצים או אנשים שאבדו. שביעית, חלומות וחזונות נבואיים, כמו בירמיהו כט 8-9. שמינית, שימוש בלוח סיאנסים. תשיעית, כדור בדולח.

עשירית, תפיסה על-טבעית, "חוש שישי", שגם היא צורה עתיקה המוזכרת בבראשית מד 5; ישעיהו מז 9.

ג. קסם או כישוף

קסם או כישוף הוא גרימת תוצאות מסוימות שהן מעבר לכוח האנושי באמצעות גיוסם של כוחות על-טבעיים. זהו שימוש בשדים על מנת לגרום לתוצאות על-טבעיות.

גם זה לבש צורות שונות, מהן ידועות לפחות שלוש עשרה. אחת, מאגיה שחורה, הטוענת לשימוש בכוחות הרשע או השטן. שתיים, מאגיה לבנה, הטוענת לשימוש בכוחות טובים או באלוהים. למעשה, שני סוגי המאגיה הם מהשטן. שלוש, מאגיה טבעית, הטוענת שהיא משתמשת בכוחות הטבע. ארבע, סוגסטיה מנטאלית: העברת מחשבות לאדם אחר. חמש, היפנוזה למטרות פשע: היפנוט מישהו כדי שיעשה משהו רע. שש, מסמריזם: ריפוי באמצעות מגע. שבע, ריפוי באמצעות קסמים. שמונה, כישופי אהבה ושנאה או השימוש בשיקויי אהבה ושנאה. תשע, הטלת מארות: אדם מטיל על מישהו קללה ספציפית, כמו למשל באמצעות שימוש בבובת וודו. עשר, לחשים לפריון. אחת עשרה, כבילת השטן או התרתו, או הטענה שיש למישהו כוח לכבול או להתיר אותו. שתים עשרה, גרימת מוות באמצעים מאגיים. שלוש עשרה, ענידת קמיעות כדי להרחיק מזל רע, שגם הוא מנהג עתיק ומוזכר בבראשית לה 4; שופטים ח 21, 26; ישעיהו ג 18.

5. כתבי הקודש והאוקולטיזם

כתבי הקודש אוסרים במפורש כל מגע עם האוקאלט. איסורים כאלה מופיעים לכל אורך הכתובים (שמות כב 17; ויקרא יט 26, 31; כ 6, 27; דברים יח 9-14; שמואל א' טו 23; מלכים ב' כא 6; ישעיהו ח 19; ירמיהו כט 8-9; מיכה ה 12; מעשי השליחים יט 18-20).

6. העיסוק באוקולטיזם

למרות כל האיסורים המפורשים, העיסוק בכישוף היה נפוץ למדי לכל אורך ההיסטוריה המתוארת בכתבי הקודש (בראשית מא 8; שמות ז 11; מלכים ב' ט 22; יז 17; כג 24; דברי הימים ב' לג 6; ישעיהו יט 3; ירמיהו כז 9-10; יחזקאל כא 26; דניאל א 20; ב 2, 27; ד 7; ה 11; נחום ג 4; מלאכי ג 5; מתי ז 22-23; מעשי השליחים ח 9-11; יג 6-11; יט 19; גלטים ה 20; השנייה לטימותיאוס ג 8 - יוחני ומימרא - מכשפים מצריים). הכתובים מתעדים את השימוש הנרחב בכישוף אבל אוסרים בבירור על המאמינים כל מגע עם עולם האוקאלט.

י. שליטה דמונית

יש המכנים זאת אחיזה על ידי שדים אבל היא תיקרא במאמר זה שליטה דמונית מהסיבות שאסביר להלן.

א. הגדרה של שליטה דמונית

כדי להגיע להגדרה ברורה יש להתייחס תחילה למונחי המפתח.

1. מילת המפתח אחוזי שדים / בשליטת שד / Daimonizomai

מילת המפתח ביוונית היא daimonizomai. היא מתורגמת לעברית בדרך כלל לאֶחֻזִי שְׁדִים ופירושה "להיות נשלט מבפנים על ידי שד". היה נכון יותר לתרגם כאן "בשליטת שד", "נתון

לשליטה דמונית" - האדם נשלט על ידי שד. מילה זאת מצויה בטקסט היווני של מתי ד 24; ח 16, 28, 33; ט 32; יב 22; טו 22 (תורגם לעברית: **בְּתֵי מַעְנֵה מְאֹד עַל-יְדֵי שָׂד**. ביוונית מופיע kakos daimonizetai כלומר אחוזה או נשלטת על ידי שד באופן קשה שגורם סבל); מרקוס א 32; ה 15-16, 18; לוקס ח 36; יוחנן י 21.

2. המינוח "יש בו שד"

בברית החדשה מדובר גם על "מי שיש בו / שוכן בו שד" - ניסוחים כמו שד בֹּ (daimonion) (echei), שד בָּךְ (daimonion echeis). להטיות האלה אותה משמעות כמו daimonizomai, אף שמילה זו אינה משמשת בהם. מילת המפתח מדגישה את השליטה הדמונית; הטיות אלה שמות דגש על מקום משכנם של השדים בתוך האדם. הן מופיעות במתי יא 18; לוקס ז 33; יוחנן ז 20; ח 48; י 20; מעשי השליחים ח 7; טז 16 (בפסוק האחרון תורגם לעברית **נְעָרָה אֶמֶת אַחֲזֶזְתָּ רֵיחַ נְחוּשׁ / שְׂפָתָהּ בְּעֵלֶת אוֹב** - ביוונית מופיע כאן "נערה עם רוח של פתן": echousan pneuma pythona...).

3. הגדרה

לאור הנ"ל, כהגדרה, ניתן לומר שבשליטה דמונית מעורב שד השוכן באדם ושולט בו ישירות כשהוא גורם לדרגה מסוימת של בלבול למחשבות או הפרעה פיזית לגוף.

דוגמה טובה לזה מצויה במתי יב 43-45, שם מדובר על המקום בו שוכן השד ועל שליטתו, ובמרקוס ה 1-20 יש דוגמה לתוצאתה של השליטה הדמונית, הן מבחינה גופנית והן מבחינה מנטאלית.

4. ההבדלים

כדי לקבל תמונה ברורה יותר של מהות השליטה הדמונית, יש להבחין בין שליטה דמונית לבין שני סוגים אחרים של פעילויות דמוניות.

א. הטרדה דמונית

אחת מהפעילויות הדמוניות היא הטרדה מבחוץ על ידי שד. דוגמה לכך ניתן למצוא ברומים טו 22 ובראשונה לתסלונים ב 18. פסוקים אלה מדברים על מניעה ועיכוב; השטן משבש ומונע את ביצוע התוכניות של המאמינים. מדובר בהטרדה דמונית.

ב. השפעה דמונית

סוג שני, שאין לבלבל בינו לבין שליטה דמונית, הוא ההשפעה הדמונית. דוגמה לכך ניתנת במתי טז 21-23. לאחר שישוע הודיע שעליו למות שמעון פטרוס אמר בתגובה: **אל יהיה הדבר הזה לך!** ישוע פנה אליו ואמר: **סור מלפני, שטן!** ללא ספק, השטן ניסה להרחיק את המשיח מן הצלב. בנקודה היא פטרוס הושפע על ידי השטן, שדחף אותו לנסות להניא את ישוע מללכת אל הצלב. פטרוס היה נתון להשפעה דמונית.

השליטה הדמונית שונה מההטרדות הדמוניות ומן ההשפעה הדמונית. ההטרדות וההשפעה הדמונית נעשות מחוץ לאדם, אבל שליטה דמונית מתרחשת בתוך האדם.

5. האם שדים יכולים לשלוט במאמין המשיחי?

לאור ההגדרה הזאת, האם שד יכול לשלוט במאמין? בדרך כלל השאלה הנשאלת היא אם אדם יכול להיות אחוז שדים, כשהכוונה היא לאחיזה במובן של בעלות, ועל כך התשובה היא "לא!"

לא ייתכן שמאמין משיחי יהיה כפוף למרותו של שד. בראשונה לקורינתים ו' 20 כתוב: **הלא במחיר נקנייתם**. "קוננו", הבעלים של המאמין, הוא המשיח. השטן לא יוכל לעולם להיות בעליו. הוא יכול להיות שייך אך ורק למשיח. אבל השימוש במונח המופיע בכתבי הקודש הוא במשמעות של "שליטה / אחיזה מבפנים". אם מנסחים את השאלה כך: "האם מאמין יכול להישלט על ידי שד מבפנים?", התשובה היא "כן". שני קטעים בברית החדשה מבהירים זאת.

הראשון, פרשת חנניה ושפירא במעשי השליחים ה' 4-1. כאשר שאל שמעון פטרוס: **חנניה, למה זה מלא השטן את לבך לשקר לרוח הקדוש?** הוא השתמש באותה מילה יוונית שבה השתמש שואל באפסים ה' 18 כשכתב **המלאו ברוח**. כפי שלהיות "מלא ברוח" משמעו "להיות נשלט על ידי רוח הקודש", כך "להיות מלא בשטן" משמעו "להיות נשלט על ידי השטן". רוח הקודש שולטת מבפנים ואם כן גם השטן שולט מבפנים, מפני שאותה מילה יוונית מופיעה בשני המקרים. אם כן, כתבי הקודש מלמדים שהמאמין עשוי להיות נשלט על ידי שד מבפנים. הקטע השני הוא אפסים ד' 27, בו כתב שואל: **ואל תתנו מקום לשטן**. שואל השתמש פה במילה היוונית *topos* שמשמעותה "מובלעת שכובשים, ראש חוף". כאשר צבא תוקף, הוא שולח תחילה חיילים שיתפסו וישתלטו על "ראש חוף", שהוא משלט, תחום בתוך שטח האויב. לאחר שזה בוצע, התגבורת יכולה להגיע בזמן שהחיילים שנמצאים במובלעת זו מספקים לה אש חיפוי. "ראש חוף" הוא מאחז, אזור שליטה בתוך שטח אויב. מאמין משיחי עשוי להישלט באמצעות מעין "מאחז" שכזה מבפנים, ומכאן שהוא עשוי להישלט על ידי שד.

ההבחנה בין מאמינים ולא-מאמינים אין פירושה שמאמין משיחי אינו יכול להיות נשלט על ידי שדים, ואילו בלא-מאמינים, השדים יכולים לשלוט. אלא, ההבדל נוגע להיקף השליטה. לא-מאמין יכול להיות נשלט לגמרי על ידי שדים, אבל המאמין יכול להיות נשלט רק חלקית, ולא באופן מוחלט.

התנגדות רווחת להשקפה זו היא: "איך יכול שד לשכון באותו גוף לצד רוח הקודש?" רוב המאמינים מבינים שעדיין יש להם טבע חוטא. רוח הקודש שוכנת בכפיפה אחת עם הטבע החוטא של המאמין, ושניהם קיימים בקרב. הנקודה היא שלמאמין יש שני "טבעים". רוח הקודש דרה בטבע החדש של המאמין המשיחי, לא בטבע החוטא הישן שלו. השד אינו שוכן בטבע החדש אלא בטבע החוטא הישן. העובדה שבקרב המאמין מתקיימים זה לצד זה הטבע הישן והטבע החדש מסבירה מודע יכולים רוח הקודש ושד להתקיים בכפיפה אחת בקרב המאמין, שכן כל אחד מהם שוכן בטבע אחר.

ראוי לציין כחלק מההגדרה ששליטה דמונית עלולה לשוב ולהישנות (מתי יב' 43-45; לוקס יא' 24-26).

ב. הסימפטומים של השליטה הדמונית

איך ניתן לדעת אם שד שולט במישהו מבפנים? לפני שנדון בסימפטומים הספציפיים יש לומר מילה כדי לשמור על פרספקטיבה נכונה. סימפטומים אלה כשלעצמם אינם מוכיחים שבאדם המסוים הזה שוכנים שדים, מפני שעשויות להיות בעיות אחרות שגורמות לאותם סימפטומים בדיוק. רק מפני שלאדם יש אחד או יותר מהסימפטומים הללו אינו מהווה ראיה נחרצת לכך ששוכן בו שד. חייב להתקיים מכלול של סימפטומים שיצביע שאכן קיימת שליטה דמונית. יש לשמור על איזון זה ולהיזהר שלא להרחיק לכת יותר מדי בכיוון זה או האחר. קיצוניות אחת טוענת שאין כל פעילות דמונית בימינו; הקיצוניות השנייה מאשימה את השדים בכל דבר. יש להימנע משתייהן.

בסך הכול קיימים שלושה עשר סימפטומים לשליטה הדמונית.

1. מחלה גופנית

מחלות גופניות הן סימפטום שעשוי להצביע על שליטה דמונית (מתי ט 32-33). שוב, לא כל המחלות הגופניות נגרמות משדים. מעשי השליחים ה 16 (גם המון העם מן הערים הסמוכות לירושלים נקבצו כשהם נושאים חולים ומענים על ידי רוחות טמאות, וכלם נרפאו) מבחין בין אלה שנשלטו ועונו בידי רוחות טמאות לבין "חולים" - אלה שפשוט סבלו ממחלה גופנית, ללא קשר לשדים.

2. בלבול נפשי

סימפטום נוסף הוא בלבול נפשי (מתי יז 15). שוב, לא כל בלבול נפשי נגרם משדים. דניאל ג 31 - ד 34 מספר על מקרה של מחלת נפש שמקורה איננו שד.

3. דיכאון עמוק

סימפטום נוסף הוא דיכאון עמוק, דמוי ענן שחור ומעיק. שוב, רוב האנשים חווים תקופות של דיכאון וזו תופעה נורמלית. כאשר אדם נכשל בעסקים או במבחן הוא עלול לשקוע בדיכאון. דברים אלה כשלעצמם אינם מוכיחים את קיומה של שליטה דמונית. אבל במקרה של דיכאון שנגרם בידי שד, אפשר לחוש בזה. אפשר להיכנס לחדר ומייד לחוש ענן כבד וקודר של דיכאון שרובץ בו, וזהו הסימפטום המדובר כאן.

4. האשמה עצמית, בושה

השדים אוהבים לשקר לבני האדם ולהדגיש שאין להם ערך עצמי.

5. התאבדות

סימפטום נוסף הוא התאבדות. השדים לפעמים מנסים להרוג את האדם שהם שוכנים בקרבו, והתאבדות עשויה להעיד על כך. ייתכן שבאדם עם נטיות אובדניות, שביצע יותר מניסיון התאבדות אחד, שולט שד, אבל, שוב, תופעה זו כשלעצמה אינה הוכחה לכך.

6. פאסיביות

גם פאסיביות עשויה להיות סימפטום לשליטה דמונית. ייתכן ששד שולט באדם שחי בקביעות במצב פאסיבי, שנראה אדיש ואינו מושפע מהמתרחש סביבו.

7. חוסר מוסריות; טומאה והפקרות

השדים הם רוחות טמאות. בהיותם מאופיינים על ידי טומאה, הם דוחפים את האנשים שהם שולטים בהם לעשות מעשי טומאה.

8. מרירות

גישה מתמדת של מרירות נגד כל דבר וכל אדם, נגד אלוהים, נגד העולם וכדומה, עשויה להיות סימפטום של שליטה דמונית.

9. שימוש בסמים

שימוש בסמים ומצב של פאסיביות בדרך כלל נלווים זה לזה. מחבר שורות אלה ראה פעמים רבות ברחובות הומים בעיר הגדולה אדם בא לקראתו שניכר לעין כי הוא תחת השפעת סמים. הוא הסתכל, אבל לא ראה; הוא היה פאסיבי לחלוטין. השימוש בסמים מתאפיין בפאסיביות וגם הוא עשוי להיות סימפטום של שליטה דמונית.

10. כוחות על-טבעיים

סימפטום עשירי הוא כוחות על-טבעיים. כאשר נראה שיש לאנשים כוחות על-טבעיים או שהם יודעים את מה שעומד להתרחש, גם זה עשוי להיות סימפטום לשליטה דמונית.

מחבר שורות אלה לא פגש מקרים רבים של אנשים שהיו תחת שליטה דמונית. במהלך השנים הוא פגש אולי ארבעה או חמישה אנשים שסבלו בבירור מבעיה דמונית. במקרה של נערה אחת, כל מי שהתקרב אליה חש פתאום את הענן הקודר של הדיכאון שהוזכר לעיל. כאשר היא הייתה לבד בחדר, היא נהגה לכבות את כל האורות. אם מישהו נכנס לחדר מבלי לדעת שהיא שם והדליק את האור, הוא היה מופתע לראות אותה יושבת שם, ועל פניה הבעה כאילו נתפסה במעשה אסור.

במקרה של נערה אחרת שהייתה לה בעיה דמונית, היא ידעה תמיד מה עומד להתרחש. היו לה יכולות על-טבעיות וכוחות על-טבעיים. אם מישהו צלצל בדלת היא תמיד ידעה מי זה אף על פי שמהמקום שבו ישבה אי אפשר היה לראות מי ניגש לדלת הכניסה. כוחות על-טבעיים הם בהחלט סימפטום ממשי.

11. התנהגות חייטית

אחת מהנערות שהוזכרו לעיל הייתה מסוגלת לבלוע עוף שלם במהירות, בעזרת אצבעותיה, והיא נראתה כמו חיה רעבה. בהרגלי האכילה שלה נגלתה הנטייה להתנהגות חייטית.

12. אי שקט בזמן קריאה בכתבי הקודש

השדים אינם אוהבים לשמוע את דבר אלוהים. נראה שהוא מבריח אותם או מעורר בהם חוסר נוחות. אם מישהו נראה רגוע למדי לפני שפותחים את הכתובים ואז מתחיל לפתע להתנהג בעצבנות ובחוסר שקט בזמן הקריאה, גם זה עשוי להיות סימפטום של שליטה דמונית.

13. פיצול אישיות

השדים מסוגלים ללבוש מאפיינים של אנשים אחרים. פעמים רבות שוכן יותר משד אחד באדם עם פיצול אישיות. בנקודה מסוימת ידבר שד אחד, ובנקודה אחרת, שד אחר, וכך יגרמו לשינויים פתאומיים באישיות של אותו אדם.

מנינו שלושה עשר סימפטומים אך אין אלה בהכרח כל הסימפטומים לשליטה דמונית. נציין שוב שיש להיזהר לא להפוך ל"בוחן שדים" ולהניח ששדים שולטים באנשים רק מפני שאולי נגלים בהם כמה מהסימפטומים הללו. קיימות סיבות אחרות לאותם סימפטומים. רק כשניתן לזהות רבים מהסימפטומים האלה או את כולם, אפשר להסיק שיש באדם שד.

דוגמה טובה לאדם שנשלט בידי שד ונגלו בו רבים מהסימפטומים האלה הוא אחוז השדים בארץ הגרשיים שעליו מסופר במרקוס ה' 1-20. מרקוס מציין שמונה סימפטומים ספציפיים: הייתה בו רוח טמאה (פס' 2); כוח פיזי חריג (פס' 3); התקפי זעם (פס' 4-5); אישיות מפוצלת (פס' 6-7); התנגדות לדברים רוחניים (פס' 7); רגישות יתר (פס' 7); קולות שונים (פס' 9); העברה / העתקה אוקאלטית על-טבעית (פס' 13) כאשר השדים יצאו מאותו אדם ונכנסו בחזירים. במקרה זה לא היו קיימים רק אחד או שניים מהסימפטומים שנמנו אלא רבים מהם, וזה אישר שיש בו שד.

ג. הסיבות לשליטה דמונית

"מה גורם לכך שבתוך אנשים מסוימים שוכן שד?" על סמך פסוקים שונים אפשר להסיק שקיימות ארבע סיבות אפשריות.

1. תורשה, העברה מדור לדור

זה היה נכון בכפוף לתורת משה, מפני שעם ישראל היה עם שנכרתה איתו ברית. בשמות לד 7-6 משה לימד שאלוהים **פָּקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל בְּנֵים וְעַל בְּנֵי בְנֵים, עַל שְׁלֹשִׁים וְעַל רְבָעִים**. החטא שאלוהים פוקד בגללו עוון אבות על בנים ובני בנים עד לדור שלישי ורביעי היה סגידה לאילים, עבודה זרה. מאחורי עבודה זרה, כפי שנאמר לעיל, טמון היבט דמוני והשליטה הדמונית הייתה יכולה לעבור מדור לדור, עד לדור השלישי והרביעי. עבודה זרה אינה מצטמצמת רק בהשתחוויה לפסילים. כל צורות האוקולטיזם הן במהותן עבודה זרה מפני שכרוכה בהן יראה לאל אחר כלשהו ולא לאלוהים האמיתי.

התורה איננה חוק החיים של המאמין המשיחי, לכן אי אפשר להשתמש בתורה בניסיון לפתח עקרונות רוחניים למניעת אחיזת שדים או לצורך בשחרור. בחוגים מסוימים זה הפך לאופנה לטעון שיש "לשבור" / לבטל שעבוד רוחני שעבר בירושה מהדורות הקודמים", אבל זה פשוט חסר תוקף על פי הכתובים.

בראש ובראשונה יש לציין שתורת משה - עם העיקרון שאלוהים פוקד עוון אבות על בנים ובני בנים עד לדור רביעי - הייתה בתוקף רק לגבי עם ישראל, בגלל קשרי הברית של ישראל עם אלוהים. היא אינה תקפה לגויים או לקהילת המשיח כיום. יתרה מכך, כאשר אדם מקבל באמונה את ישוע כאדון ונולד מחדש, כל שעבוד לחטא מבוטל מייד; אין צורך להסתובב ולהכריז שוב ושוב על התנערות מחטאי הדורות הקודמים, אף על פי שיש מי שמלמדים שיש צורך לבטל ("לשבור") את קללת השעבוד העוברת מדור לדור בין בני המשפחה. זוהי רק

אופנה חדשה שחדרה לחלקים בזרם האוונגלי, ומורים מסוימים השתמשו לא נכון בכתובים בניסיון להיצמד להנחה זו. אמנם זה היה נכון לגבי עם ישראל בכפוף לתורת משה, אך לא היה נכון באותה תקופה לגבי הגויים, ואינו נכון לגבי מאמינים משיחיים כיום. כאשר אנחנו נולדים מחדש, אנחנו נושעים לגמרי, כולל ישועה מחטאי הדורות הקודמים.

בעיות רוחניות נפתרות בקלות כאשר אנשים מקבלים את העקרונות הרוחניים של תורת המשיח, ואין צורך לנסות להסביר אותם בטענה שתורת משה עדיין תקפה איכשהו כיום. היא איבדה את תוקפה כעת, ולגבי הגויים - אף פעם לא הייתה בתוקף. אנשים בדרך כלל מתפללים איך שלימדו אותם להתפלל, ותכופות הם נוהגים לפי הגימיקים והאופנות החדשים ביותר; כמו למשל "כובלים את הרוחות". מאחר שרוח הקודש אינה סותרת את דבר האלוהים, ניתן לומר שאנשים שמתפללים נגד חטאי הדורות הקודמים אינם עושים זאת בהדרכת רוח הקודש.

כל מה שרוח הקודש עושה בהנחות אנשים כיום יהיה עקבי ותואם לדבר אלוהים הכתוב. כל תפילותיהם של השליחים וכל העקרונות של הברית החדשה בנוגע לסוגיות של חטאים בחיי מאמינים שונים, אינם מזכירים אף פעם תפילה לביטול או הסרת שעבוד רוחני כלשהו מהדורות הקודמים. אנשים פשוט לקחו עיקרון מהתורה שהיה בתוקף לעם ישראל בתור עם הברית, וייחסו אותו למאמינים כיום; בעשותם כן, הפחיתו את ערכו של דם המשיח שנשפך על הצלב - שמביא גאולה מיידית מכל שעבוד לחטא.

הדרך הנכונה לטפל בחטא בחיי המאמין היא זו המותווית ברומים ו: עלינו להכיר בכך שהטבע החוטא שלנו והאדם הישן נצלבו שניהם עם המשיח ברגע שבו האמנו, וכך הוסר השעבוד לחטא. עכשיו עלינו להחליט שלא לתת לגופנו לשמש ככלי שרת לחטא. זו התבנית של הברית החדשה ועלינו ללכת בדרך זו.

2. התנסויות בעיסוק באוקאלט

יש אנשים שמתנסים בענייני אוקאלט וכתוצאה מכך נכפפים לשליטה דמונית (הראשונה לקורינתים י' 14-22). אלוהים אסר כל קשר עם עולם האוקולטיזם, ויש להישמע בקפידה לאיסור זה. אם מתחילים להתנסות בדברים הקשורים לעולם זה, שהוא עצמו, כמובן, נשלט בידי שדים, פותחים פתח לשליטה דמונית.

3. תופעת ההעברה / ההעתקה

סיבה שלישית היא תופעת ההעברה / ההעתקה הדמונית דרך מגע עם האוקאלט. אפילו אם מישהו לא עסק ישירות באוקאלטיזם, עצם המגע עם עולם זה על ידי הסתכלות או נוכחות במקום שבו עסקו בו, עלולים להוביל ל"הידבקות" ולכך ששדים יעברו אל תוך האדם והוא יסבול משליטה דמונית (מרקוס ה' 13).

4. חטא שלא התוודו עליו

סיבה רביעית היא חטא שלא התוודו עליו. אפשר לראות זאת מההקשר של אפסים ד' 27. לפי הכתוב כאן, מאמין עלול להיות נתון לשליטה דמונית מבפנים. המאמין קיבל הזהרה שלא לתת לשטן מקום אחיזה - "ראש חוף". מדובר באזור ששולטים עליו בתוך שטח אויב, לא

מבחוץ. ההקשר של אפסים ד 27 הוא חטא שלא התוודו עליו, ומשתמע ממנו שבגלל חטא שכזה, אנשים נהיו כפופים להשפעה דמונית.

ד. בחינת הרוחות

כפי שהוזכר לעיל, אפשר להסיק מסקנות מסוימות משילוב של הסימפטומים שנדונו לעיל. אבל, קיים אספקט נוסף והוא בחינת הרוחות, מפני ששילוב של הסימפטומים הללו כשלעצמם אינו מוכיח שקיימת שליטה דמונית.

איגרת יוחנן הראשונה ד 1 מלמדת שהמאמינים נקראים לבחון את הרוחות: **בְּחִנּוּ אֶת הַרוּחוֹת אִם מְאֻלְהִים הֵן**. יש מבחנים מסוימים שאפשר להשתמש בהם כדי לבדוק אם מקורו של דבר מה הוא מהאדון או משד. קיימים שלושה מבחנים ספציפיים שכאלה.

1. ההתגשמות בבשר

המבחן הראשון הוא מבחן ההתגשמות בבשר (איגרת יוחנן הראשונה ד 2-3: **בְּזֶה תִּכְיָרוּ אֶת רוּחַ אֱלֹהִים: כָּל רוּחַ הַמּוֹדֶה כִּי יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ בָּא בְּלִבוֹשׁ בָּשָׂר, מְאֻלְהִים הֵיא; וְכָל רוּחַ אֲשֶׁר אֵינְנָה מוֹדֶה בְּיֵשׁוּעַ לֹא מְאֻלְהִים הֵיא**. זוהי רוח צורך המשיח אשר שמעתם כי תבוא, וכבר קצת היא בעולם). השאלה שיש לשאול היא: "האם המשיח בא בבשר?" משמעות הדבר היא, "האם אלוהים היה לאדם בישוע מנצרת?" השדים יתכשו להתגשמות בבשר. אם מישהו שואל "האם ישוע המשיח בא אל העולם בבשר, בדמות אדם?" ואינו מקבל תשובה חיובית, אותו אדם שנשאל נכשל במבחן. עשוי להשתמע מכך שמעורב כאן שד.

2. ישוע המשיח הוא אדון

המבחן השני הוא השאלה "האם ישוע המשיח הוא אדון?" (הראשונה לקורינתים יב 3: **אִין אִישׁ יָכוֹל לומר "ישוע הוא האדון" אלא ברוח הקדוש**). "אדון" בהקשר זה אין כוונתו רק "אדון שבבעלותו עבדים או משרתים", אלא אדון במובן של אדוני, יהוה המקראי. האם ישוע המשיח הוא ה' של התנ"ך? כפירה בכך שהמשיח הוא האדון, אדוני, היא יסוד לחשוד שיש שם שד, מפני שגם המבחן השני נכשל.

3. מבחן דמו של המשיח

המבחן השלישי הוא דם המשיח (איגרת יוחנן הראשונה ה 6-7: **זֶה הוּא אֲשֶׁר בָּא בְּמַיִם וּבְדָם - יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ**). אם אזכור דם המשיח מעורר באדם תגובה, גם זה עשוי להצביע על בעיות דמוניות.

אלו הם שלושה מבחנים שאפשר להשתמש בהם כדי לבחון את הרוחות: כפירה בהתגשמות אלוהים בבשר, דחיית אדנותו של המשיח ותגובה לשמע אזכור דם המשיח. אבל, יש להשתמש במבחנים אלה רק כאשר ניכר בבירור שהשד שולט באדם כלשהו; אחרת, זה לא יעבוד. אפילו כששד שוכן באדם, השד עשוי להיות רדום ובאותו זמן אינו מפעיל את שליטתו באופן ישיר. במילים אחרות, השד נמצא עדיין בתוך האדם אבל בנקודה זו הוא בלתי מזיק והאדם עצמו בשליטה, לא השד. שימוש בשלושת המבחנים לא יגלה באותו רגע את קיומו של השד. יש לחכות עד שהשד משתלט, כפי שנקבע לפי הסימפטומים שנמנו קודם, ואז לבחון את הרוחות. אם אינו עובר את המבחנים, זו עשויה להיות אינדיקציה טובה לכך שמעורבים שדים.

ה. המרפא לשליטה דמונית

"מה המרפא לשליטה דמונית?" נזכיר בקצרה חמישה דברים, ונרחיב את הדיבור על נקודות אלה בהמשך, כשנתייחס לאחיזת שדים והמאמין המשיחי.

1. הלא-מאמין

הפתרון הראשון לשליטה דמונית על לא-מאמינים הוא להאמין במשיח. עליהם להאמין שישוע הוא מושיעם ולקבל אותו בתור שכזה.

2. המאמין

אם מדובר במאמין, עליו להתוודות על חטאיו. יש אנשים שהסיבה לשליטה הדמונית עליהם היא חטאים שלא התוודו עליהם.

פתרון שלישי לבעיה הוא תפילה שבה מכריזים על הפניית עורף למעורבות באוקולטיזם. כאשר מדובר בהשפעה דמונית שהאדם ירש מהדורות הקודמים לפני שנושע, שליטה דמונית זו מופסקת אחת ולתמיד כשהאדם מקבל את ישוע באמונה וכך הוא משוחרר מסמכות השטן. במקרים כאלה, תפילה שכזו אינה נחוצה. היא תהיה נחוצה רק במצבים שבהם מאמין התרחק מאלוהים ונהיה מעורב באוקולטיזם ונהייה כפוף לאלמנטים מסוימים של שליטה עליו. באשר לכל החטאים האחרים שמאמינים נכשלים בהם, עליהם להתוודות על החטאים כדי לשוב להתחברות, וההתנערות משליטה תהיה חלק מהווידי הזה, במובן מסוים זה.

צעד רביעי הוא סילוק כל החפצים הקשורים לאוקאלט, כפי שעשו המאמינים החדשים באפסוס, שעסקו קודם לכן בכישוף (מעשי השליחים יט 19). אם מישהו מחזיק בביתו חפצים שקשורים לאוקאלט, כמו למשל לוח לסיאנסים, או קמיעות שונים, יש לסלקם.

צעד חמישי הוא התנגדות: התנגדו לשטן והוא יברח מפניכם.

ו. גירוש שדים

המרפא האולטימטיבי לשליטה דמונית היא גירוש השדים. יש לציין בהקשר זה שלוש נקודות.

1. דוגמאות לגירוש שדים

דוגמאות רבות בכתבי הקודש מלמדות בבירור שאפשר לגרש שדים. ישוע עצמו גירש שדים בבשורת מרקוס בלבד אנחנו קוראים על ישוע מגרש שדים ב: א 23-27, 32-34, 39; ג 12-11; ה 1-20; ז 25-30; ט 17-29. דוגמה שנייה הם שנים עשר השליחים (מתי י 1; מרקוס ג 14-15). שלישית, תלמידים אחרים, בנוסף לשנים עשר השליחים; כמו למשל שבעים התלמידים שגירשו שדים (לוקס י 17). רביעית, מסופר בבשורת על מאמינים אחרים שגם אם לא תמיד התהלכו אחרי ישוע ברחבי הארץ, עדיין גירשו שדים (מרקוס ט 38-39; לוקס ט 49-50). בספר מעשי השליחים, שמעון פטרוס, פיליפוס ושאלו גירשו שדים (מעשי השליחים ה 16; ח 7; טז 16-18; יט 11-12). אם כן, דוגמאות אלה מראות שניתן לגרש שדים ששוכנים בקרב אנשים.

2. האמצעים לגירוש שדים

"איך מגרשים שדים?" ניתן לעשות זאת בחמש דרכים.

הראשונה היא שם ישוע המשיח (לוקס י 17).

השנייה, בכוח רוח הקודש. אין לגרש שדים בשם עצמנו אלא בשם המשיח, ואין לגרשם בכוחנו-אנו כי אם בכוח רוח הקודש (מתי יב 28).

השלישית, יש לעשות זאת באומר, בדברי פקודה קצרים (מתי ח 16 - ישוע **גָרַשׁ אֶת הַרוּחֹת בְּדָבָר פִּי**; מרקוס ה 8). אין צורך לבצע טקס ארוך כדי לגרש שד. די בדרך כלל בפקודה קצרה שמצווה עליו לצאת, "צא בשם ישוע המשיח".

הרביעית, יש לעשות זאת באמונה. המאמין חייב להאמין שדרך ישוע יש לו כוח וסמכות לעשות זאת (מתי יז 18-20).

החמישית, יש סוגים מסוימים של שדים שאי אפשר פשוט לצוות עליהם להסתלק, בייחוד שד שגורם לאדם להיות אילם. במקרה כזה, האמצעי לגירושו הוא תפילה; יש להתפלל לסילוקו (מרקוס ט 29). בעוד שעל חלק מהשדים אפשר פשוט לצוות לצאת בשם המשיח, בכוח רוח הקודש, באומר ועל יסוד אמונה, קיימים יוצאים מהכלל, ויש אי אלו שדים שאפשר לסלקם רק באמצעות תפילות הקדושים. במקרים כאלה אין מנסים לסלק את השד באמצעות שימוש בסמכות שמקנה שם המשיח, אלא, מניחים לאלוהים לעשות זאת באמצעות תפילות הקדושים.

3. גירוש שדים ממאמינים ומלא-מאמינים

כפי שהצבענו לעיל, גם מאמינים וגם לא-מאמינים עשויים להיות נתונים לשליטה של שד או שדים. אם כן, "מה לגבי גירוש שדים ממאמינים ומלא-מאמינים?"

א. לא-מאמינים

לאדם שאינו מאמין בישוע אין כל סמכות רוחנית. במקרה של לא-מאמין, מישהו שמאמין בישוע צריך לגרש את השד בצוותו עליו לעזוב בשם המשיח, בכוח רוח הקודש, על יסוד אמונה, ובמקרים מסוימים, להתפלל לצאתו של השד. המאמין צריך לעשות זאת מפני שללא-מאמין אין כל סמכות לעשות זאת בשביל עצמו.

ב. מאמינים

אבל זו אינה הברירה הטובה ביותר במקרה של מאמין ששד שולט / אוחז בו. כאמור לעיל, ההבדל בין מאמינים ולא-מאמינים הוא ששד יכול לשלוט על הלא-מאמין לגמרי, בעוד על המאמין הוא ישלוט רק חלקית. תמיד חלק ממנו יהיה נתון תחת שליטתו של אלוהים. אם האדם הוא מאמין משיחי, אין צורך במאמין אחר שיגרש את השד; המאמין יכול לגרש אותו בעצמו. זו הסיבה לכך שבהתמודדות עם השטן, מעודדים את המאמין לעשות דבר אחד: להתנגד, להתייצב נגדו (יעקב ד 7; איגרת פטרוס הראשונה ה 8-9; אפסים ו 10-18). המאמינים נקראים להתנגד לשטן חמש פעמים בשלושה קטעים אלה. אם המאמין מתייצב נגד השטן, הוא יכול לגרש את השד מעצמו.

האמצעי לעשות זאת ניתן באיגרת אל האפסים: **חֲזְקוּ בַיהוָה וּבְכֹחַ גְבוּרָתוֹ** (אפסים ו' 10). בתרגום דליטש: **חֲזְקוּ בְאֲדֹנֵינוּ וּבְעֵז גְבוּרָתוֹ**). "להתחזק בה" משמעו ללבוש את מלוא נְשֵׁק הָאֱלֹהִים. ללבוש את מלוא נשק האלוהים משמעו להבין מה היא עמדתו של המאמין במשיח. למאמינים יש סמכות משום שהם עומדים במשיח ונטבלו לגופו. הבעיה היא שמאמינים אינם תמיד יודעים איזו סמכות ניתנה להם, ולכן אינם משתמשים בה. המאמינים חייבים ללמוד על העמדה שלהם במשיח ועל הסמכות הנלווית לכך.

קיימים שלושים ושלושה דברים המתקיימים באדם המאמין בישוע המשיח. ברגע שאדם מאמין בישוע, הוא נטבל ברוח הקודש לתוך גוף המשיח, ושלושים ושלושה דברים מתרחשים אז. כל זה מעניק לו מידה של סמכות. חובה על המאמין ללמוד מה היא עמדתו במשיח כדי להבין את הסמכות הנלווית לה ולהשתמש בה.³

X. השדים והמאמין המשיחי

בנוגע לקשר בין השדים והמאמין יש לציין ארבעה דברים.

A. השדים מתנגדים לקדושים

קיימת התנגדות מתמשכת לקדושים, ואת זאת ניתן לראות בשלוש דרכים: ראשית, קיימת התנגדות כללית. היא באה לפעמים לידי ביטוי באמצעות התנגדות ישירה מצד השדים (אפסים ו' 12). קיימת גם התנגדות דמונית למאמינים דרך לא-מאמינים (אפסים ב' 2). צורה שנייה היא התנגדות המופנית למאמינים (אפסים ב' 3). קיימת גם צורה שלישית, והיא התנגדות לקבוצת מאמינים, לקהילה מקומית (ההתגלות ב' 24).

B. אלוהים משתמש בשדים

ראוי לזכור גם שאלוהים משתמש בשדים לטובת גדילה רוחנית של מאמינים. אלוהים מרשה מידה מסוימת של פעילות דמונית מבחוץ - לא מבפנים - לטובת הגדילה הרוחנית של המאמינים. אלוהים השתמש בשד כדי ללמד את שאול ענווה (השנייה לקוריתים יב' 7).

G. השדים הובסו בצלב

בהקשר של מאמינים ושדים יש לזכור שהשדים נוצחו בצלב (קולוסים ב' 15). משמעות הדבר היא שאין להם סמכות חוקית עלינו אלא אם כן נבחר להיכנע להם מרצוננו. הם הובסו, והמאמינים אינם חייבים לציית להם. המאמינים מציינים להם רק אם הם מרשים לעצמם ליפול לתוך אחת מהמלכודות הדמוניות שמנינו לעיל.

D. על המאמינים מוטלת אחריות

הנקודה הרביעית היא שלמאמין יש חמישה תחומי אחריות בקשר לשדים. ראשית, המאמין צריך ללמוד איך לבחון את הרוחות (איגרת יוחנן הראשונה ד' 1-4). שנית, אסור לקיים

³ הם מפורטים בשיעור: Messianic Bible Study #110, "Thirty-Three Things: A Study of Positional

Truth" is available from Ariel Ministries.

התייעצויות או קשר כלשהו עם עולם האוקאלט (ויקרא יט 31; דברים יח 9-14; ישעיהו ח 19). שלישית, אין להתרועע עם אנשים שקשורים לפעילות של שדים (הראשונה לקורנתיים י 20). רביעית, המאמינים צריכים ללבוש **אֶת מְלֹא נֶשֶׁק הָאֱלֹהִים**, שהוא כתבי הקודש (אפסים ו 18-10).

XI. פעילויות עתידיות של השדים

הדיון עד כה עסק בפעילויות ההיסטוריות של השדים ובפעילויות שלהם בהווה. "מה יעשו השדים בעתיד?" ניתן לחלק את הפעילויות העתידיות של השדים לשתי קטגוריות.

א. הקהילה

באחרית הימים השדים יפיצו תורת שקר בקהילת המשיח כדי לגרום לכפירה גדולה. זה כבר התגשם במאה הזאת; רק מעט מאמינים אמיתיים לא התרחקו וכפרו בעיקר. האיגרת הראשונה לטימותיאוס ד 1-3 מתארת זאת כפעילות עתידית של השדים: **בְּרַבּוֹת הַיָּמִים יִסְטוּ אַנְשִׁים מִן הָאֱמוּנָה וְיִפְנוּ לְרוּחֹת מְטָעוֹת וְלְתוֹרוֹת שֶׁל שָׂדִים...**

ב. הצרה הגדולה

בעת הצרה הגדולה תגבר מאוד הפעילות הדמונית. שוב יהיה גידול עצום בפעילות הדמונית כפי שקרה בתקופת הבשורות. בזמן הצרה הגדולה השדים יפעלו לפחות בארבע צורות.

1. פלישות של שדים

יתרחשו שתי פלישות דמוניות. מטרת הראשונה (ההתגלות ט 1-11) תהיה לענות קשות את בני האדם, אך לא להמית אותם, במשך חמישה חודשים במהלך הצרה הגדולה. השנייה, שבראשה יעמדו ארבעה שדים **הַאֲסוּרִים על הַנְּהָר הַגְּדוֹל נְהָר פְּרַת**, תהיה למטרת השמדת שלישי מהאנושות (ההתגלות ט 14-19). מאתיים מיליון שדים ישתחררו מהתהום וארבעה שדים אלה יובילו את הפלישה הדמונית השנייה.

2. פולחן לשדים

בימי הצרה הגדולה בני אדם יתחילו לסגוד לשדים בהיקף גדול, יותר מכל מה שכבר נראה בהיסטוריה האנושית (ההתגלות ט 20-21).

3. ריתוק השדים לתחום מסוים

השדים, יחד עם השטן, יושלכו ממקום משכנם הנוכחי - שמי האטמוספירה, שהם מקום משכנו השלישי של השטן. הם יוגבלו לתחומי הארץ למשך החצי השני של הצרה הגדולה (ההתגלות יב 7-12). זה מסביר מדוע יהיה גידול כל כך עצום בפעילות הדמונית בזמן הצרה הגדולה.

4. מלחמת גוג ומגוג (הר מגדון)

השדים יעזרו לכנס את הגויים למלחמה האחרונה, מלחמת גוג ומגוג. בספר ההתגלות טז 13-14 מוזכרים שדים בעלי מאפיינים של צפרדעים שייצאו לוודא שהגויים יתכנסו לעימות אחרון זה.

XII. סופם של השדים

סופם של השדים יגיע בשני שלבים: המילניום (מלכות אלף השנים) ומלכות אלוהים הנצחית (השמים והארץ החדשים).

א. המילניום

במילניום השדים ירותקו לתחום מוגבל. בישיעיהו כד 21-22 (**וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה על צָבָא הַמְרוֹם בְּמְרוֹם; וְעַל מַלְכֵי הָאֲדָמָה, על הָאֲדָמָה. וְאֶסְפוּ אֶסְפָּה אֲסִיר על בּוֹר, וְסָגְרוּ על מִסְגָּר; וּמְרַב יָמִים יִפְקְדוּ**) כתוב שאלוהים יעניש את צבא המרום במרום - את הישויות המלאכיות שסרחו, וייאסרו. כל השדים יושמו בהסגר במשך כל המילניום, כך שלא תהיה כל פעילות דמונית במלכות המשיח. רבים משערים שהם ייאסרו עם השטן בתהום, אבל אין זה מה שכתבי הקודש מלמדים. השטן עצמו ייסגר בתהום למשך כל מלכות המשיח. השדים לא ייאסרו שם איתו אלא יחולקו לשתי קבוצות ויהיו בהסגר בשני מקומות.

הקבוצה הראשונה תהיה בארץ אדום (דרום ירדן של ימינו). על כך מדובר בישיעיהו לד 15-13, שמזכיר בעלי חיים שונים שחיים בארץ של גפרית וזפת בוערת. בעלי חיים ממשיים כמו

אלה שהוזכרו אינם יכולים לחיות בארץ של גפרית וזפת בוערת, כך שיצורים אלה בעלי התכונות הדומות לחיות הם שדים. קבוצה אחת של שדים תיאסר בארץ אדום או דרום ירדן. קבוצה שנייה תיאסר בעיר בבל, בשטח עירק המודרנית (ישעיהו יג 21-22; ההתגלות יח 2).

כל השדים יהיו אסורים במשך המילניום באדום או בבבל. מסיבה זו, שני אזורים אלה של העולם יהיו שוממים בכל תקופת המילניום, עם זפת וגפרית בוערת שעשנה ייתמר במשך כל אלף השנים. כך שבעוד שכל העולם יהיה יפה ויפרח כחבצלת, שני האזורים האלה יהיו שוממים. לא יגורו בהם בני אדם, רק השדים שסגורים שם.

במשך כל תקופת מלכות אלף השנים של המשיח לא תהיה פעילות דמונית מכל סוג שהוא. לא יהיו הטרדות, השפעה או שליטה דמונית. כל חטא שיימצא בה יהיה תוצאה של טבעו החוטא של האדם ולא תוצאה של פעילות דמונית.

ב. השמים החדשים והארץ החדשה

השלב השני שיוביל לסופם של השדים הוא מלכות הנצח.

תחילה, כל שד יישפט על ידי מאמינים במשפט לפני הכס הלבן הגדול. בראשונה לקורנתיים 13 שאל אומר שמאמינים ישפטו בבוא היום את המלאכים. הוא לא התכוון למלאכים טובים, מפני שהם אינם חוטאים ואינם צריכים לעמוד למשפט. המלאכים שיישפטו הם מלאכים שסרחו, כלומר השדים. במשפט הכס הלבן הגדול כל השדים יעמדו למשפט כדי לקבוע את דרגת העונש שיוטל על כל אחד מהם, שכן דרגות הרשע שלהם שונות. לא לכולם דרגת רשעות זהה, כך שיהיו דרגות עונש שונות אפילו לשדים, והן ייקבעו בידי מאמינים.

לאחר משפט הכס הלבן הגדול הם יושלכו לאגם האש, לנצח נצחים (מתי ח 29; כה 41, 46). יהיה זה אובדנם הסופי של השדים.